

TEKNOLOGIYA

2

Ullwma orta bilim beriw mektepleriniń
2-klasi ushin sabaqlıq

Ózbekstan Respublikası Xalıq bilimlendiriw ministrligi basıp
shıǵarıwǵa usınıs etken.

TASHKENT- 2021

UOK 37.016:331(075.3)

KBK 74.263ya72

T 74

Dúziwshiler:

Xamrakul Sanakulov, Dilfuza Abdiyeva

Pikir bildiriwshiler:

- X. Sh. Kadirov** – Tashkent mámleketlik pedagogika universiteti docenti, pedagogika pánleri doktori;
- S. B. Umarov** – Tashkent mámleketlik pedagogika universiteti docenti, pedagogika pánleri kandidatı;
- Z. A. Nasrullayeva** – Tashkent qalası Sergeli rayonındağı 322-ulıwma orta bilim beriw mektebiniń texnologiya páni muǵallimi.

Texnologiya 2-klass [TEKST] : sabaqlıq / X. R. Sanakulov, D. X. Abdiyeva. – Tashkent: Respublika bilimlendiriw orayı, 2021. – 80 b.

Shártli belgiler:

— Soraw

— Tapsırma

— Eslep qalıń

— Óz betińizshe orınlań

DIQQAT!

Sabaqlıqtı toltırıwshı sanlı shólkemlestiriwshige ótiw ushin Qrkod yaki vebseyttan paydalanıń.

dr.rtm.uz

Respublika maqsetli kitap fondı qarjıları esabınan baspadan shıǵarıldı.

MAZMUNÍ

1–sabaq	Insan hám texnologiya 6	16–sabaq	Bayram ushin nıqap tayarlaw 38
2–sabaq	Texnologiyalıq qurallar..... 8	17–18-sabaqlar	Ónerment usta. Ideya hám oylap tabıw, jaratıw. 41
3–sabaq	“Tereklerdiń gúzgi kórinisi” temasında kólemli applikaciya tayarlaw..... 12	19–sabaq	Úy buyımları formasın jasaw hám kompoziciya dúziw..... 44
4–sabaq	“Gúzgi gúller”. Tuqımlardan gúller formasın jasaw..... 16	20–sabaq	Texnologiyalıq progecc hám onıń basqıshları 47
5–sabaq	“Palız eginleri ”. Tuqımlardan qabaq formasın jasaw..... 18	21–sabaq	Ólshew hám jobalastırıw 50
6–sabaq	Tábiyiy materiallardan haywanlar formasın jasaw 19	22–sabaq	Háreketleniwshi kólemli oyınshaqlar jasaw 54
7–sabaq	Mozaika usılında ertek qaharmanların jasaw 21	23–24-sabaqlar	Háreketleniwshi júk mashinasın jasaw 57
8–sabaq	Baqlaw jumısı –1. Altın balıq formasın jasaw 22	25–sabaq	Qağazdan velosiped maketin jasaw 61
9–sabaq	Qağazdan applikaciya usılında nağıs jasaw 24	26–sabaq	Baqlaw jumısı –3. “Jol kesipesi” atamasındağı kompoziciyanı applikaciya usılında islew 63
10–sabaq	Kólemli aplikaciya usılında tasbaqa hám shımshıq formasın jasaw 27	27–28-sabaqlar	Háreketleniwshi hawa transportın (samolyot, vertolyot) jasaw 65
11–12-sabaqlar	Kvilling – sheksiz fantaziya. Kvilling usılında gúller, haywanlar, quslar hám basqa formalar jasaw 28	29–30-sabaqlar	CD disklerden túrli buyımlar jasaw..... 68
13–sabaq	Qağazdı modellastırıw hám kólemli panda formasın jasaw 30	31–32-sabaqlar	Polimer materiallardan suvenir jasaw 70
14–sabaq	Suwastındağı saltanat. Kólemli applikaciya usılında akvarium jasaw. Topar jumısı 32	33–sabaq	Baqlaw jumısı–4. Qumay qusınıń formasın jasaw..... 73
15–sabaq	Baqlaw jumısı –2. Jańa jil bayramına eki betli qutlıqlaw tayarlaw 35	34–sabaq	Applikaciya usılında kólemli gúldáste tayarlaw..... 75 Ótilgen temalar boyınsha tapsırmalar..... 77

KIRISIW

Áziz oqıwshı!

Siz 1-klass ‘Texnologiya’ sabağında qol miyneti menen orınlanatuğın is úlgileri, miynet qurallarınan durıs paydalanıw hám qáwipsizlik qağıydalarına ámel etiwdi úyrendiñiz.

Endi siz 2-klasta qağaz, karton, hárqıylı tábiyy materiallardan orınlanatuğın quramalı , kóp basqıshlı bolğan túrli formalardı jasawdı, bezekli oyınshaqlar, maket hám modellardı jasawdı úyrenesiz.

Ámeliy islerdi orınlaw nátiyjesinde óz jumısına juwapkershilik hám dóretiwshilik penen qatnas jasaw, is materiallarınan durıs hám orınlı paydalanıw sıyaqlı kónlikpeler qalıplesedi.

Sonday-aq, sabaqlıq járdeminde túrli kásip iyeleri hám kásip-ónerler haqqında mağlıwmatlar menen jaqınnan tanısasız. Bul sabaqlıqta berilgen jumıs úlgilerin sulıw hám sapalı etip orınlawda, soraw hám tapsırmalarğa juwap tabıwda muğallimiñiz keñesleri, ata-anañız járdemi hám óziñizdiñ dóretiwshiligiñiz hám bilimiñizge súyeniwiñiz kerek.

Áziz oqıwshılar, sabaqlıqtan ónimli paydalanıwğa, ámeliy jumıslarğa dóretiwshilik penen qatnas jasawğa, tapsırma hám óz betinshe jumıslardı durıs orınlawğa háreket etiñ.

Avtorlar

TEXNOLOGIYALÍQ QURALLAR

1-sabaq

Insan hám texnologiya.

2-sabaq

Texnologiyaliq qurallar

1-sabaq

INSAN HÁM TEXNOLOGIYA

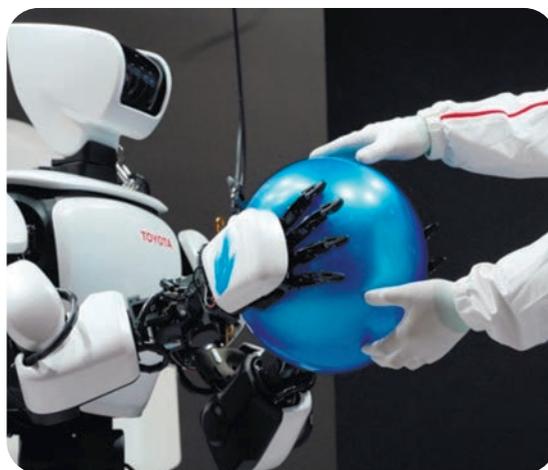
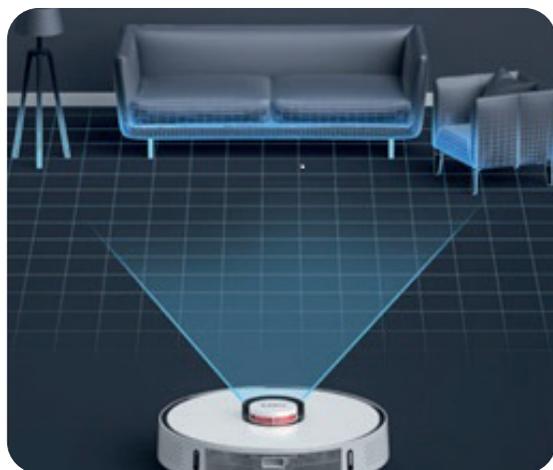

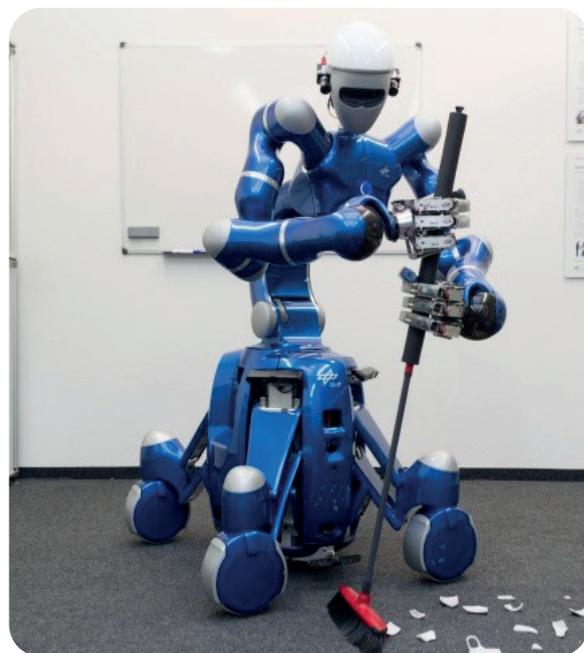
Áziz oqiwshilar

Keleshekte barliq texnologiyaliq proceslerge belsene qatnasıń.

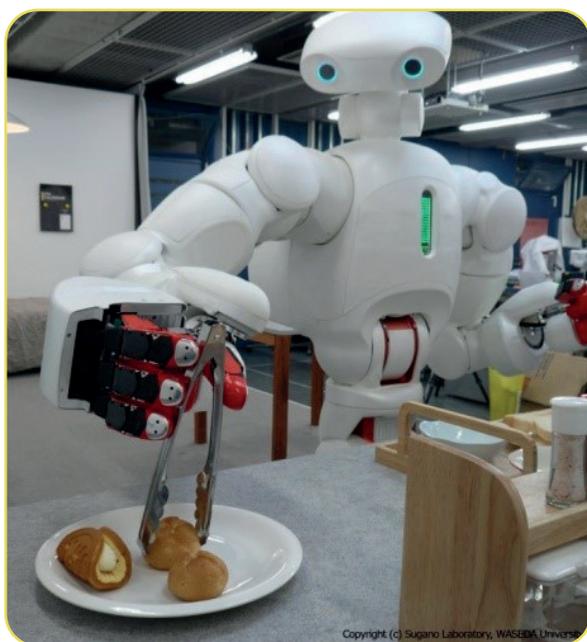
Súwretlerdi diqqat penen baqlań hám úyreniń. Insan hám texnologiyaniń óz ara baylanıslı ekenin túsindirip beriń.

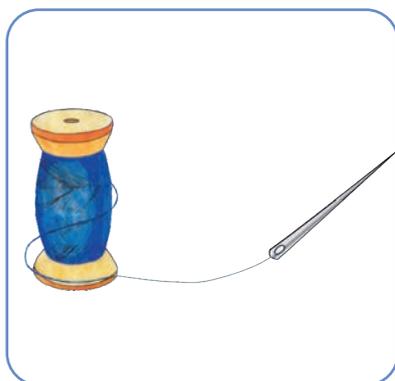
Eslep qaliń

Adamlar jańalıq hám texnologiyalardı tiykarınan kitaplardan, internet tarmaqlarınan bilip aladı.

2-sabaq TEXNOLOGIYALÍQ QURALLAR

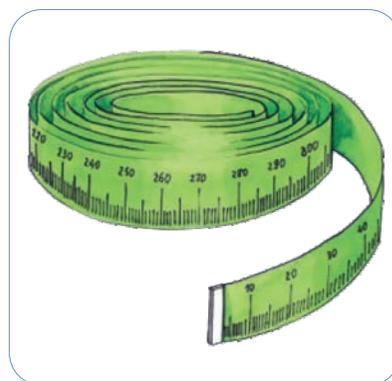
Qol miyneti jumis ásbapları

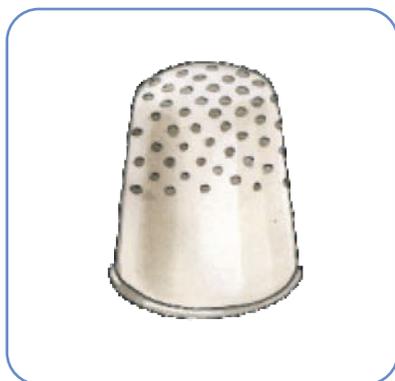
Iyne hám jip

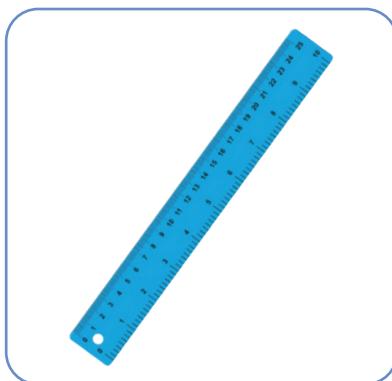
Reñli qálemler

Ólshew lentası

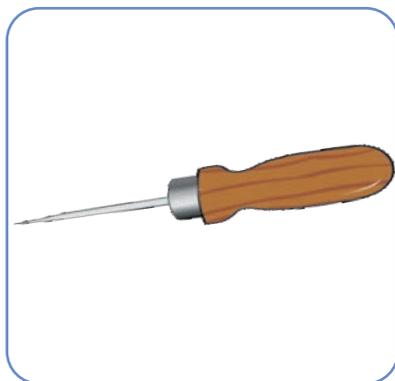
Oymaq

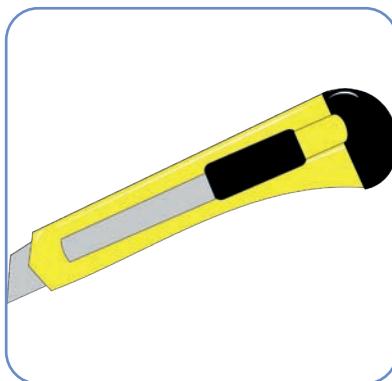
Sızgısh

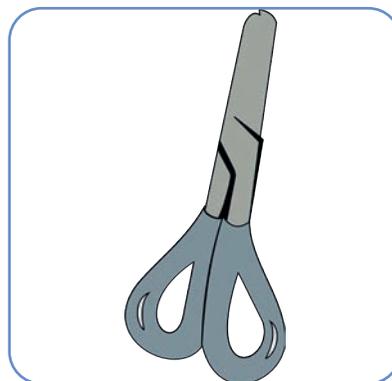
Cirkul

Biz

Arnawlı pıshaq

Qayshı

Robototexnikada orinlanatugin jumislardi uyrenip shigirin.

Robotlar ne ushin kerek?

Texnologiyaliq qurallardan ulgiler

JUMÍS ÁSBAPLARÍNAN PAYDALANÍW QAĞÍYDALARÍ

QAYSHÍDAN PAYDALANÍW QAĞÍYDALARÍ

1. Qayshını belgilengen orında, belgilengen jaǵdayda saqlań.
2. Qayshınıń ushın joqarıǵa qaratıp uslamań.
3. Qayshını paydalanıp bolǵannan soń, ashıq halda qaldırmań.
4. Qayshını júrip baratırǵanda qollanbań.
5. Qayshını tek jabılǵan halda qasıńızdaǵıǵa uzatıń.
6. Qayshını paydalanǵanıńızda qırqıw sızıǵı baǵdarın hám materialdı uslap turǵan shep qol barmaqlarıńızdı baqlap turiń.
7. Jaramsız qayshını paydalanbań, onı muǵallimlerge tapsırıń.

BIZDEN PAYDALANÍW QAĞÍYDALARÍ

1. Biz benen islep atırǵanıńızda ustazıńız, ata-anańız járdemine súyeniń.
2. Bizdi orınsız jumsamań.
3. Sırtı tegis hám jılısıp ketiwi múmkin bolǵan qattı buyımlardı biz benen tespeń.
4. Tesiliwi kerek bolǵan buyımdı qolıńız benen uslamań, onı stol, taxtaysha ústine qoyıp tesıń.

ARNAWLÍ JUMÍS PÍSHAǴÍ MENEN ISLEW QAĞÍYDALARÍ

1. Arnawlı pıshaqtan muǵallimińız járdeminde paydalanıń.
2. Arnawlı pıshaq penen kesip atırǵanda qattı baspań.

IYNE MENEN ISLEW QAĞÍYDALARÍ

1. Iyneni paydalanıp bolıp, arnawlı orınǵa shanshıp qoyıń.
2. Iyneni heshqashan awzıńızǵa salmań.
3. Sizge zárúr bolmaǵan iynelardi arnawlı iyne ıdısına saqlap qoyıń.

II BAP. TEXNIKALÍQ KONSTRUKSIYALAW HÁM MODELLASTÍRÍW

3-sabaq

“Tereklerdiń gúzgi kórinisi” temasında kólemli applikaciya tayarlaw

8-sabaq

Baqlaw jumısı–1
Altın balıq formasın jasaw

4-sabaq

“Gúzgi gúller”.
Tuqımlardan gúller formasın jasaw

9-sabaq

Qağazdan applikaciya usılında nağıs jasaw

5-sabaq

“Palız eginleri”.
Tuqımlardan qabaq formasın jasaw

10-sabaq

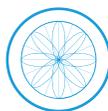
Kólemli applikaciya usılında tasbaqa hám shımshıq formasın jasaw

6-sabaq

Tábiyiy materiallardan haywanlar formasın jasaw

11–12-sabaqlar

Kvilling–sheksiz fantaziya. Kvilling usılında gúller, haywanlar, quslar hám basqa formalar jasaw

7-sabaq

Mozaika usılında ertek qaharmanların jasaw

3-sabaq

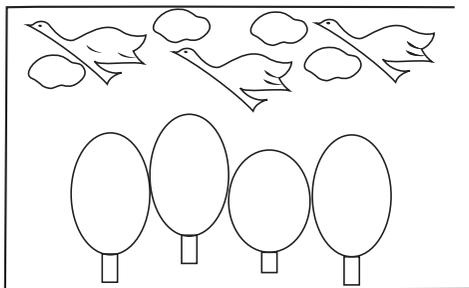
“TEREKLERDIŃ GÚZGI KÓRINISI” TEMASÍDA KÓLEMLI APPLIKACIYA TAYARLAW

Eslep qalín

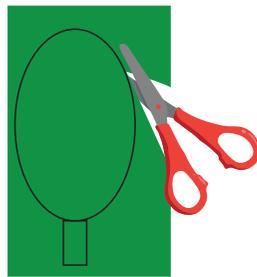

Miyweli terekler egilgen jer baǵ dep ataladı.
Miywesiz terekler ósetuǵın jerdı toǵay dep ataydı.

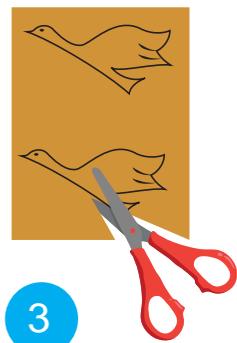
Qaǵazdan gúz máwsimi kórinisin birgelikte jasaymız.

1

2

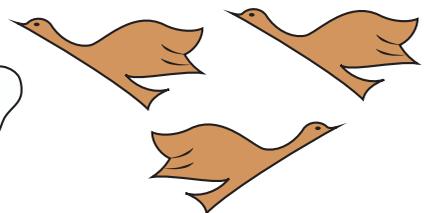
3

4

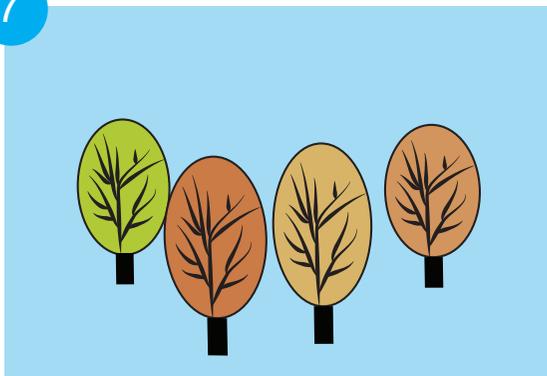

5

6

7

8

9

10

Тáбиyат кóринисин аппликáция usи́лнда óз betи́зshe жаса́ñ.

Bajban

Bajban toғay tábiyatın qorǵawshı kásip iyesi. Onıń wazıypası tereklerdi qorǵaw, olarda jasawshı haywanat dúnyasın asırap-saqlaw, kóbeytiwden ibarat.

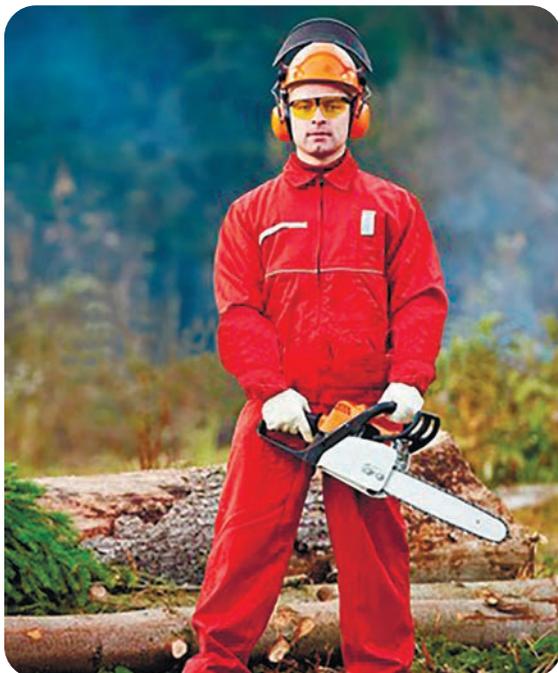
Toғaylar Jer sharınıń ópkesi bolıp esaplanadı hám tirishilik etiwshı barlıq jániwarllar dem alıwı ushın kislorod islep shıǵaradı. Toғaydaǵı tereklerden aǵash ónimleri tayarlanadı, olar tiykarınan úy-jay qurılıslarında mebel soǵıwda paydalanıladı.

Eslep qalıń

Bajban biler, toғay degen,
Taza hawa, dártke dawa,
Taxtay, qaǵaz hám jelim
Bular baylıǵı eldiń.

Aǵash ustası

Aǵashqa hártúrli naǵıs soǵıwshı óner iyesin aǵash ustası dep ataydı. Aǵash ustaları xalıq arasında áyyemgi dáwirlerden baslap-aq húrmetke iye bolǵan. Sebebi olar mudamı el xızmetinde bolǵan.

Gúz máwsimindegi japıraqlardan kompoziciya dúziń.
Jumisti baslamastan aldın japıraqlardı tazalap hám
qıyıp alıń.

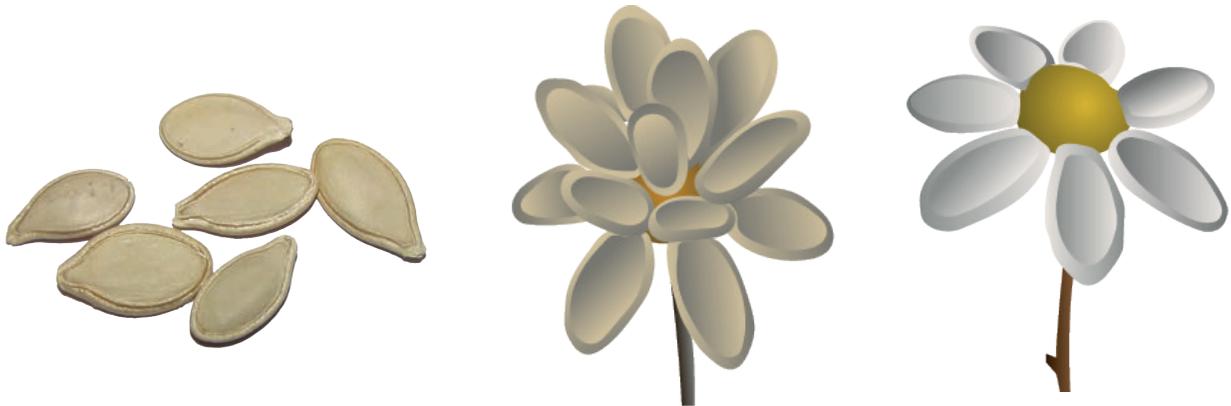

4-sabaq

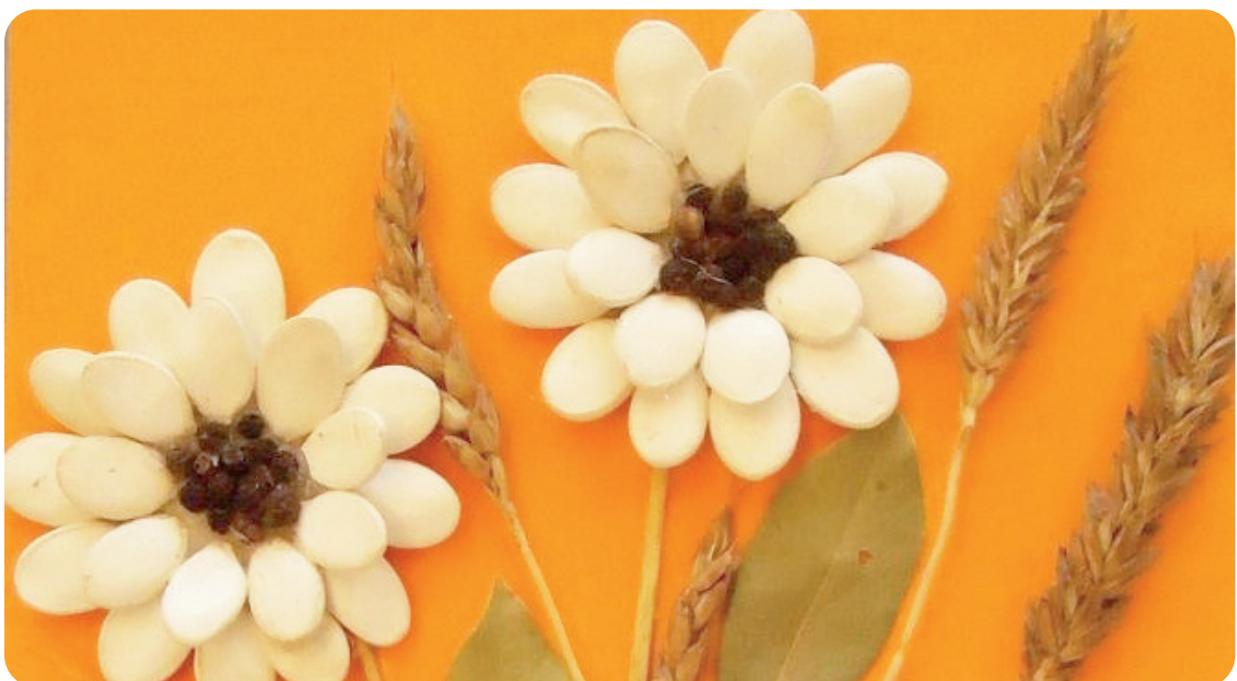
“GÚZGI GÚLLER”. TUQÍMLARDAN GÚLLER FORMASÍN JASAW

Kerekli qurallar:

qayshi, jelim, túrli terek japıraqları hám tuqımları.

Tuqımlardan izbe-izlikte gúl formasın jasañ.

Soraw:

Gúz máwsiminde barlıq palız eginleri jıynap alınadı. Olardı jetistiriwshi kásip iyesin bilesiz be?

Kásip-óner iyeleri atların tabırń.

f	a	c	f	sh	c	a
p	d	i	y	q	a	n
s	a	l	ı	k	e	sh
a	s	t	r	e	sh	s
g	k	t	e	w	a	p
ú	j	r	a	s	q	e

Gúz máwsiminde pisetuǵın miywe túrlerin sanap beriń.

MIYNET

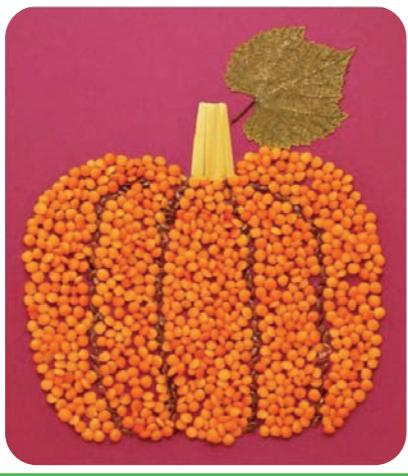
*Miynet etse ustası eger,
Miynetten jalqaw qashar,
Miynet – ráhát, bilseń eger,
Shın miynet kewil ashar.*

D. Iqoniy

“PALÍZ EGINLERI”. 5-sabaq TUQÍMLARDAN QABAQ FORMASÍN JASAW

Tuqímlardan qabaq formasín jasap kóriń.

Tuqímlardan qabaq formasín jasań.

 Qabaq insan salamatlıǵı ushın zárúr ónim bolıp esaplanadı.

6-sabaq

TÁBIYIY MATERIALLARDAN HAYWANLAR FORMASÍN JASAW

Kerekli qurallar:

qayshı, japıraq, jelim, qálem hám sızgısh.

Japıraqlardan túrli haywanlar hám quslar formasın jasań.

Ixtiolog suw astındaǵı dúnyanı úyrenedi.

*Hárbir túrin balıqtıń,
Úyrenedi balıqshı,
Qıymılınan biledi,
Kóp izertlep júredi.*

*Bárinen shıǵarar juwmaq,
Qolaylı qaysı aymaq?
Qanday túri bar eken?
Qalay júzedi olar?*

*Súw astında neler bar?
Qalay kóbeyer olar?
Balıqtı jaqsı biler,
Qay jerden júzip óter?*

K. Turdiyeva

Japıraqlardan akvariumdaǵı balıq kompoziciyasın jasań.

7-sabaq

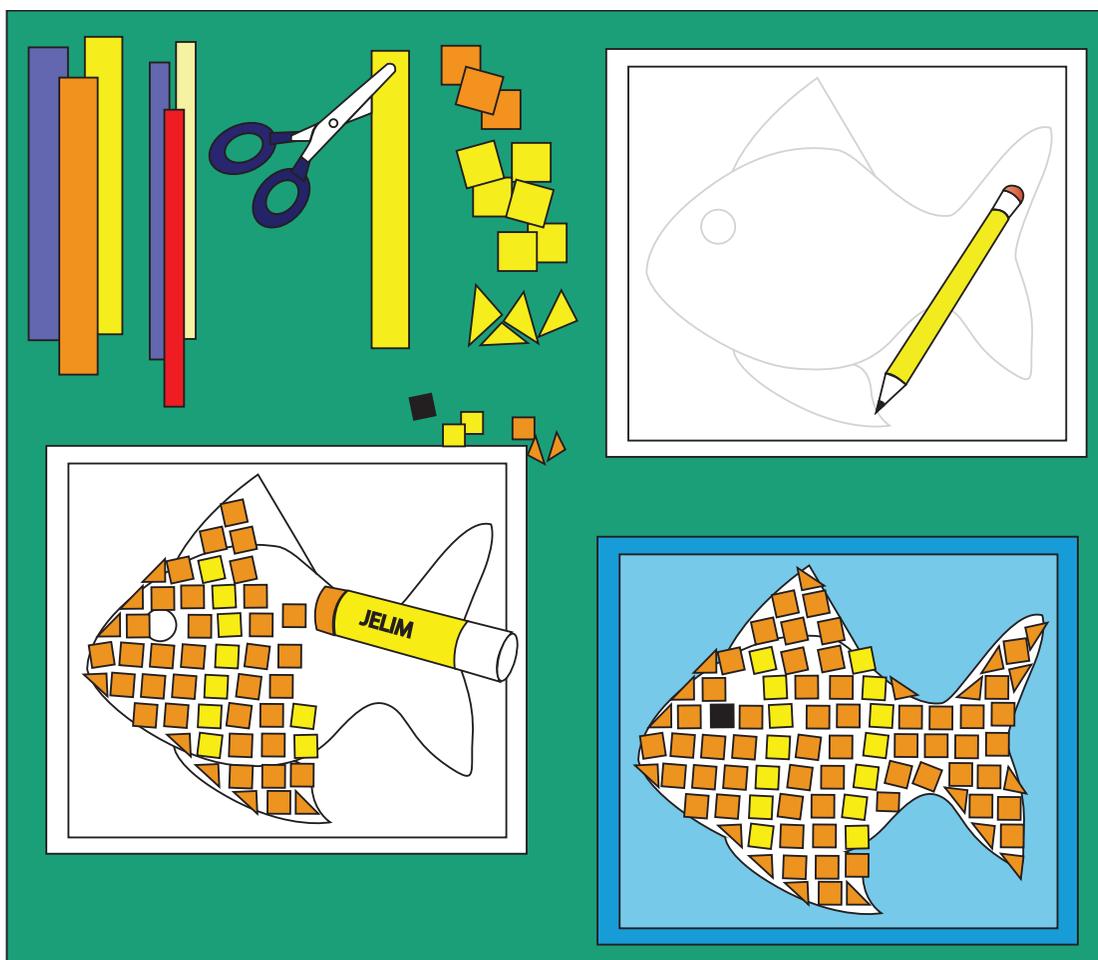
MOZAIKA USILINDA ERTEK QAHARMANLARÍ KÓRINISIN JASAW

Kerekli qurallar:

qálem, jelim, cirkul, qaǵaz, qayshı.

Mozaika usılında orınlań hám haywanlar qatnasqan erteklerdi aytıp beriń.

8-sabaq

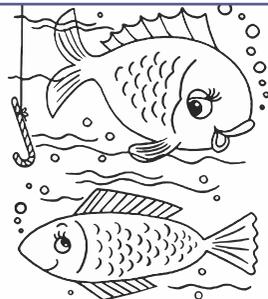
BAQLAW JUMISÍ –1. ALTÍN BALÍQ FORMASÍN JASAW

Kerekli qurallar:

taslar, karton, jelim, akvarel boyaw, qılıqálem.

Balıq kórinisin sızıwdan aldın taslardı suwda qaynatıp tazalap alıń.

Tazalanğan taslarğa balıqlar kórinisin sızıń.

Taslardan haywanlar formasin óz betiñizshe jasañ.

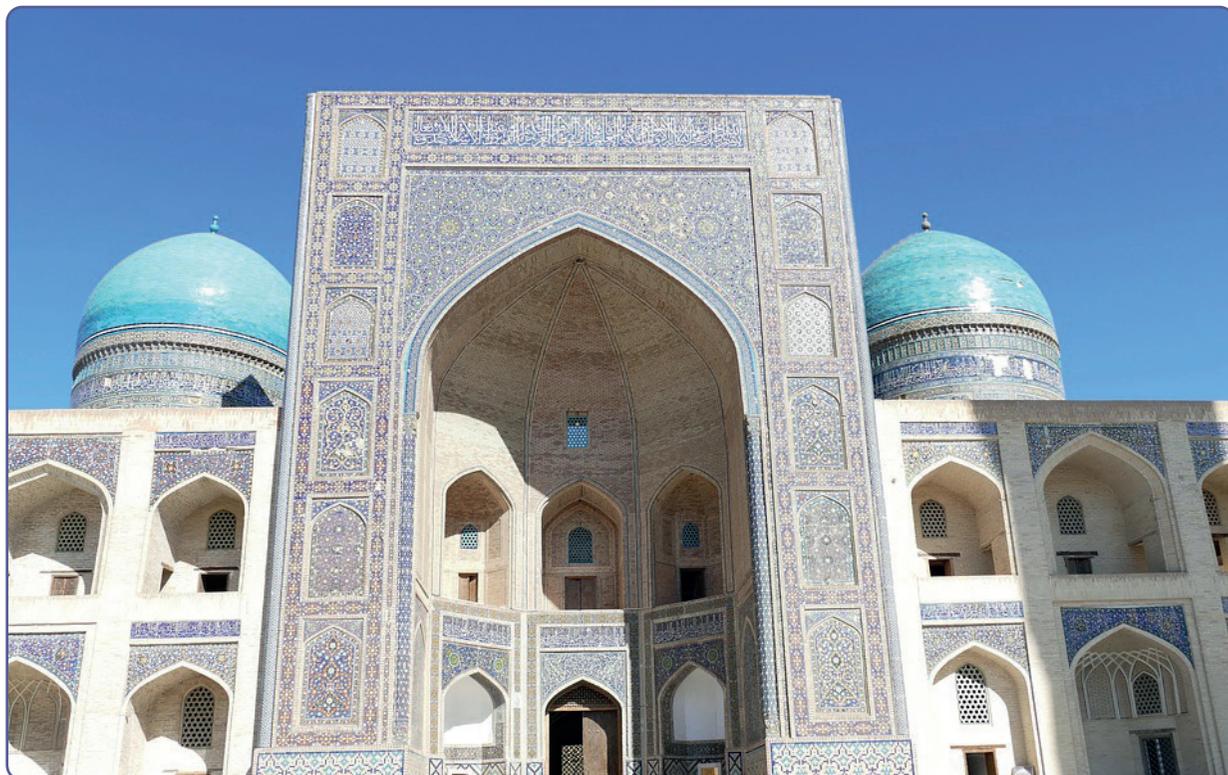
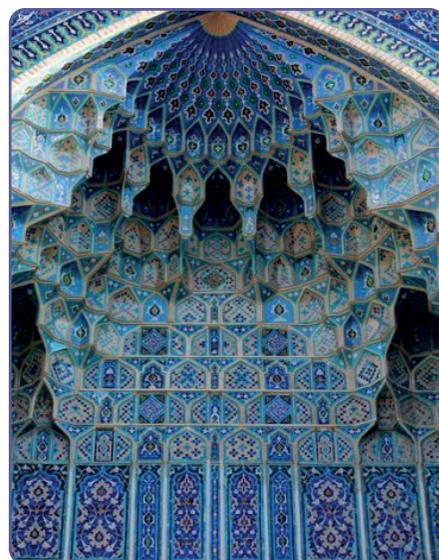
9-sabaq

APLIKACIYA USÍLÍNDÁ
QAĞAZDAN NAĖÍS SOĖÍW

Ganshshılıq kásibi

Ganshshı – úlken saltanatlı imaratlar, saray hám jaylardıń diywalları hám tóbelerine ganch (gips hám alebastr) menen túrli formalarda nağıs salıwshı usta.

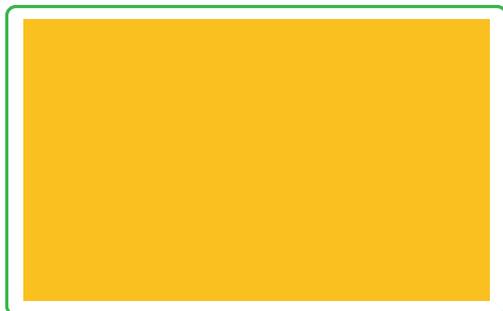
Tashkent, Samarqand, Buxara, Xorazm qalalarındağı gózzal tariyxıy imaratlarĖa berilgen bezekler ganshshı ustalarımızdıń dóretiwshilik jemisi bolıp esaplanadı.

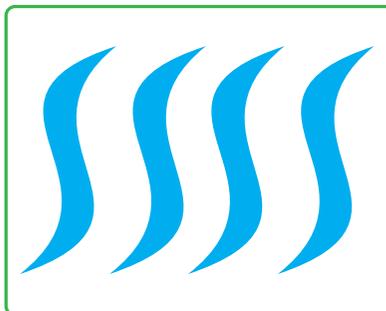

Reñlerdi duris tañlañ hám izbe-izlikte orınlañ.

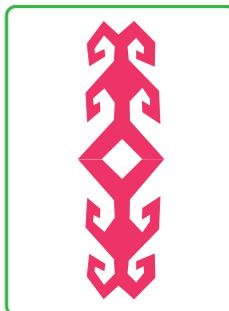
1

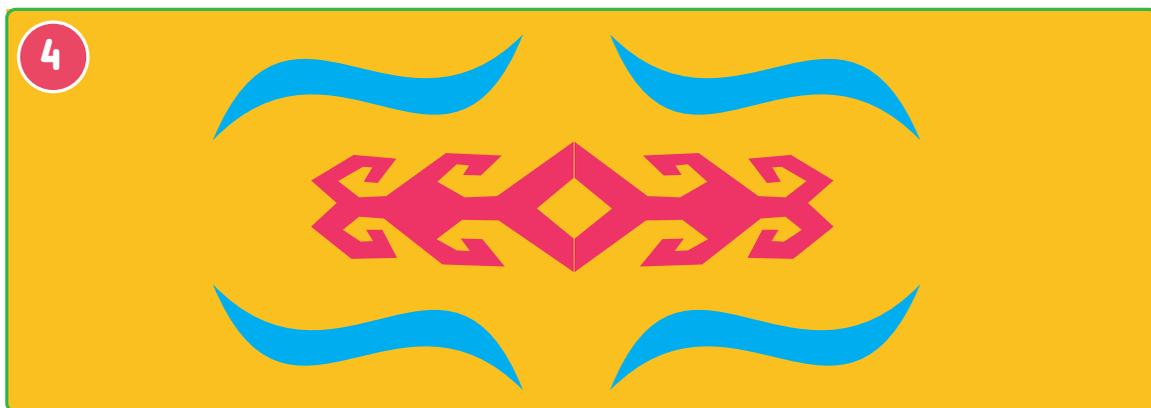
2

3

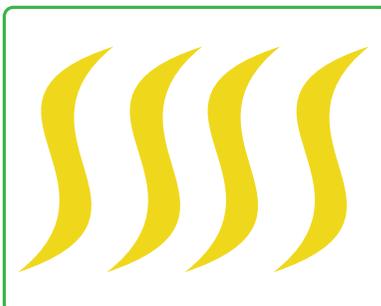
4

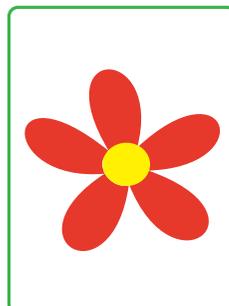
1

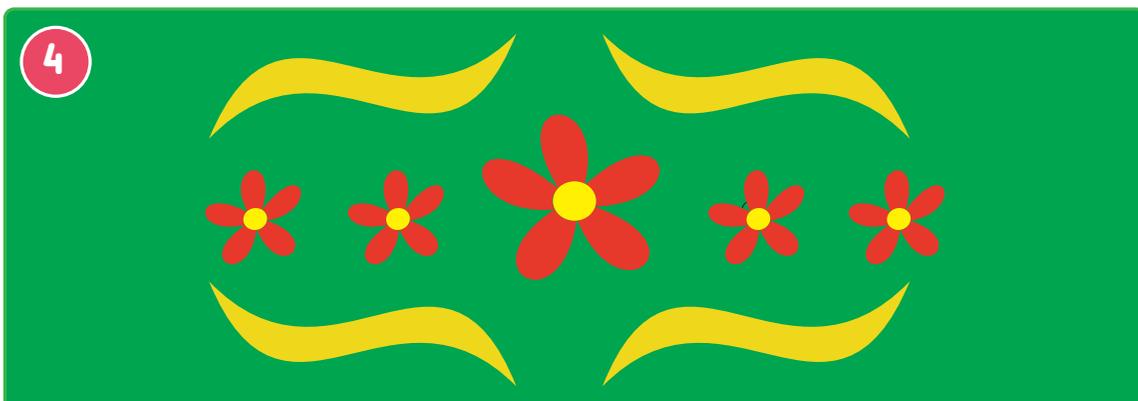
2

3

4

***Agashqa oyiladi,
Diywalga qoyiladi.
Ganchti har korgende,
Hayran qaladi hamma.***

***Gozzalliq taratiwshi,
Naqislar jaratiwshi.
Qoli gul bolar usta,
Gul ashqanday qista.***

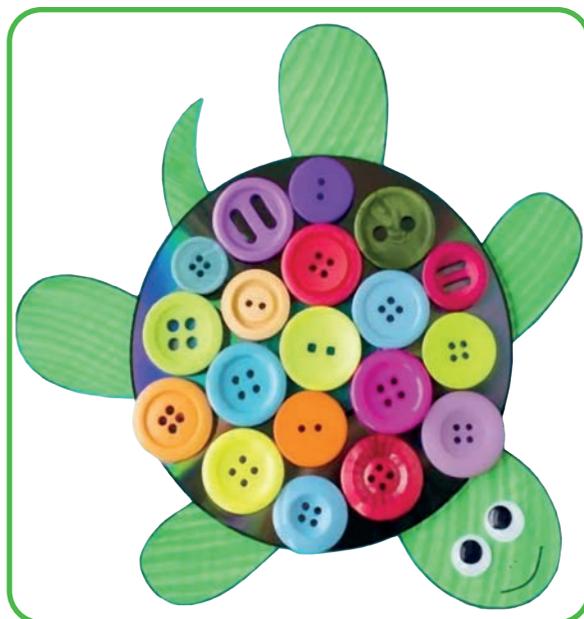
K. Turdiyeva

10-sabaq

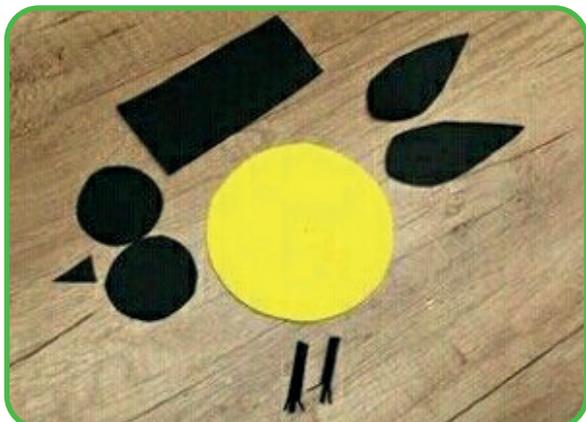
KÓLEMLI APPLIKACIYA USÍLÍNDÁ TASBAQA HÁM SHÍMSHÍQ FORMASÍN JASAW

Kerekli qurallar:

reńli qaǵaz, sádep, jelim, qayshı, CD disk.

Túrli materiallardan qus formasın jasań.

11–12-
sabaqlar

KVILLING – SHEKSIZ FANTAZIYA. KVILLING USÍLÍDA GÚLLER, HAYWANLAR, QUSLAR HÁM BASQA FORMALAR JASAW

Reñlerdi duris tañlawğa háreket etiñ.

QAĞAZ HÁM KARTON MENEN ISLEW

13-sabaq

Qağazdı modellastırıw
hám kólemli panda
formasın jasaw

19-sabaq

Úy buyımları
formasın jasaw hám
kompoziciya dúziw

14-sabaq

Suw astındağı saltanat.
Kólemli applikaciya
usılında akvarium jasaw.
Topar jumısı

20-sabaq

Texnologiyalıq
progecc hám onıń
basqıshları

15-sabaq

Baqlaw jumısı–2. Jańa
jıl bayramına eki betli
qutlıqlaw tayarlaw

21-sabaq

Ólshew hám
jobalastırıw

16-sabaq

Bayram ushin
nıqap tayarlaw

22-sabaq

Háreketleniwshi
kólemli oyınshaqlar
jasaw

17–18- sabaqlar

Ónerment usta.
Ideya hám oylap
tabıw, jaratıw

23–24- sabaqlar

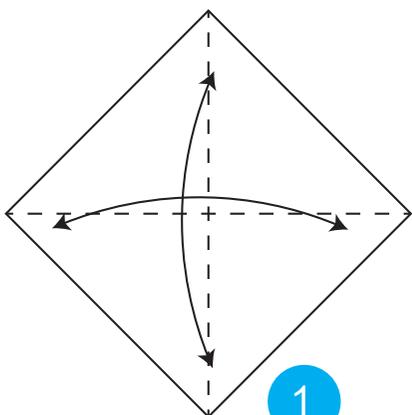
Háreketleniwshi júk
mashinasın jasaw

13-sabaq

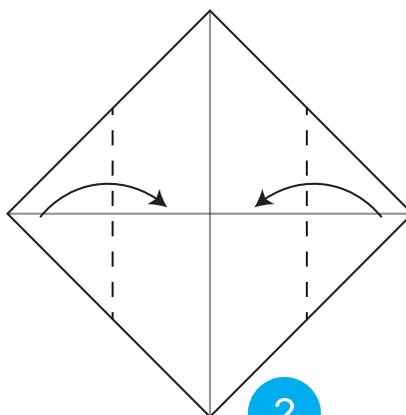
**QAĞAZDÍ MODELLASTÍRÍW
HÁM KÓLEMLI PANDA
FORMASÍN JASAW**

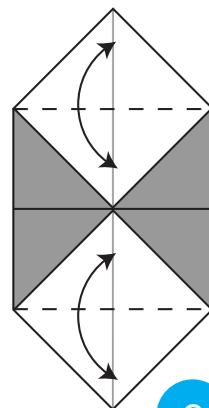
Qağazdı búklew usılında basqishpa-basqish jasañ.

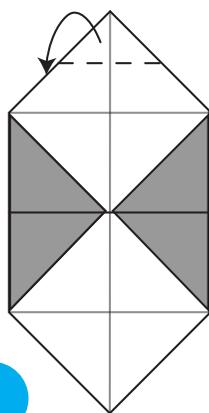
1

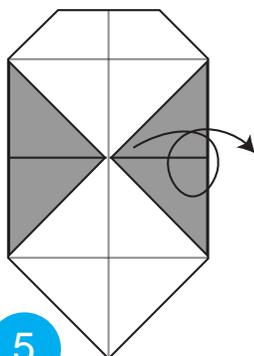
2

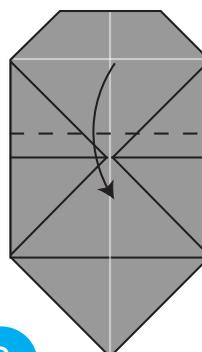
3

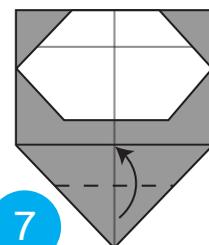
4

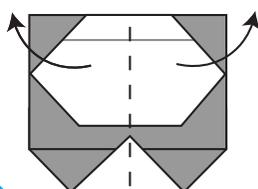
5

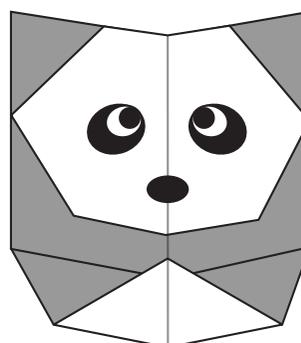
6

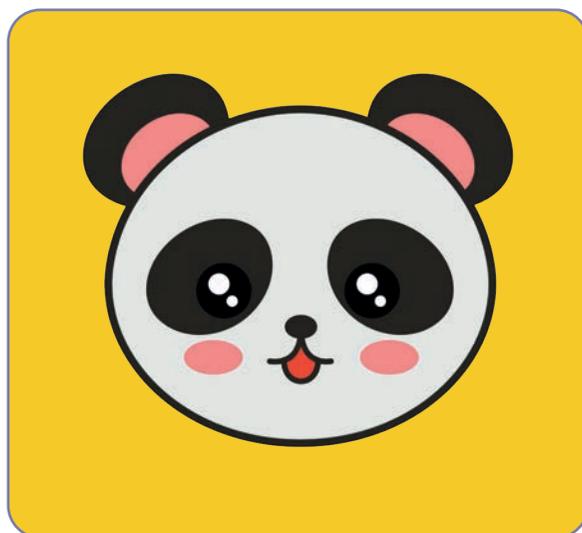
7

8

9

Pandani mozaika usulida 6z betinishe orinlañ.

Soraw

Haywanlar awirsa olardi
kim emleydi?
(Haywanlar shipakeri.)

Qosiq

*Veterinar h6m doktor,
Ol kelse t6shwish joqdur:
Emleydi haywanlardi,
Bolar shipa awirsa jani.*

K. Turdiyeva

14-sabaq

SUW ASTÍNDAGÍ SALTANAT. KÓLEMLI APPLIKACIYA USÍLÍNDÁ AKVARIUM JASAW. TOPAR JUMÍSÍ

Kerekli qurallar:

karton, qaǵaz, jelim, qayshı hám qálem.

Qaǵazdan applikasiya usılında akvarium tayarlań.

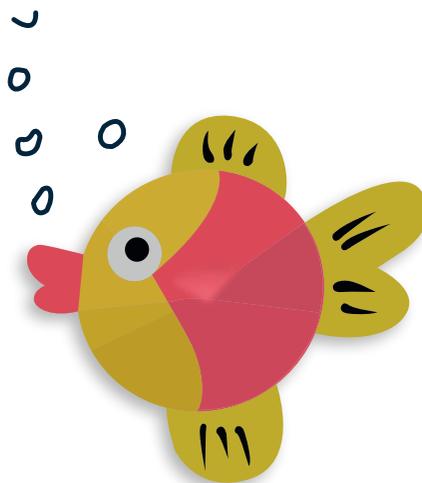
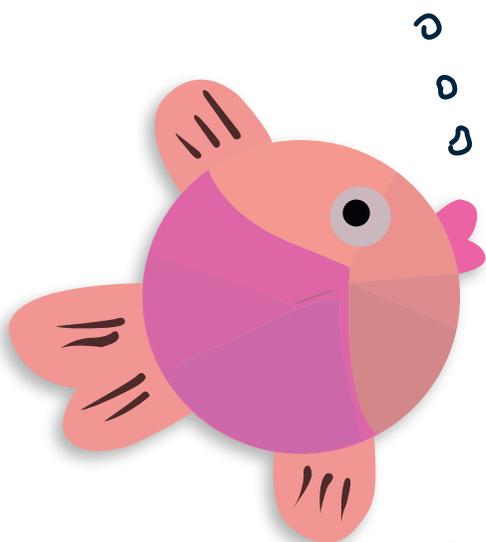
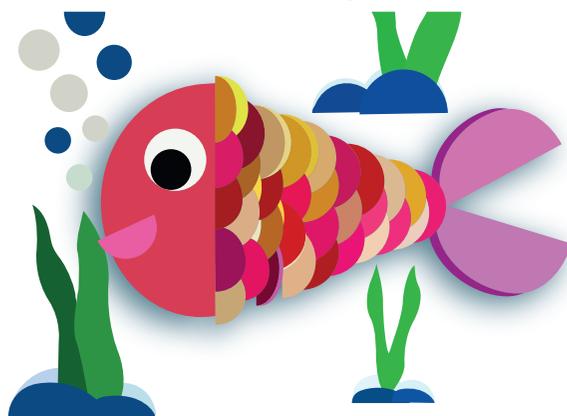

Soraw

Suw astında jasaytuğın qanday haywanlardı bilesiz?
Balıq uslaw menen qaysı kásip iyeleri shuğıllanadı?

Óz betińizshe orınlap kóriń.

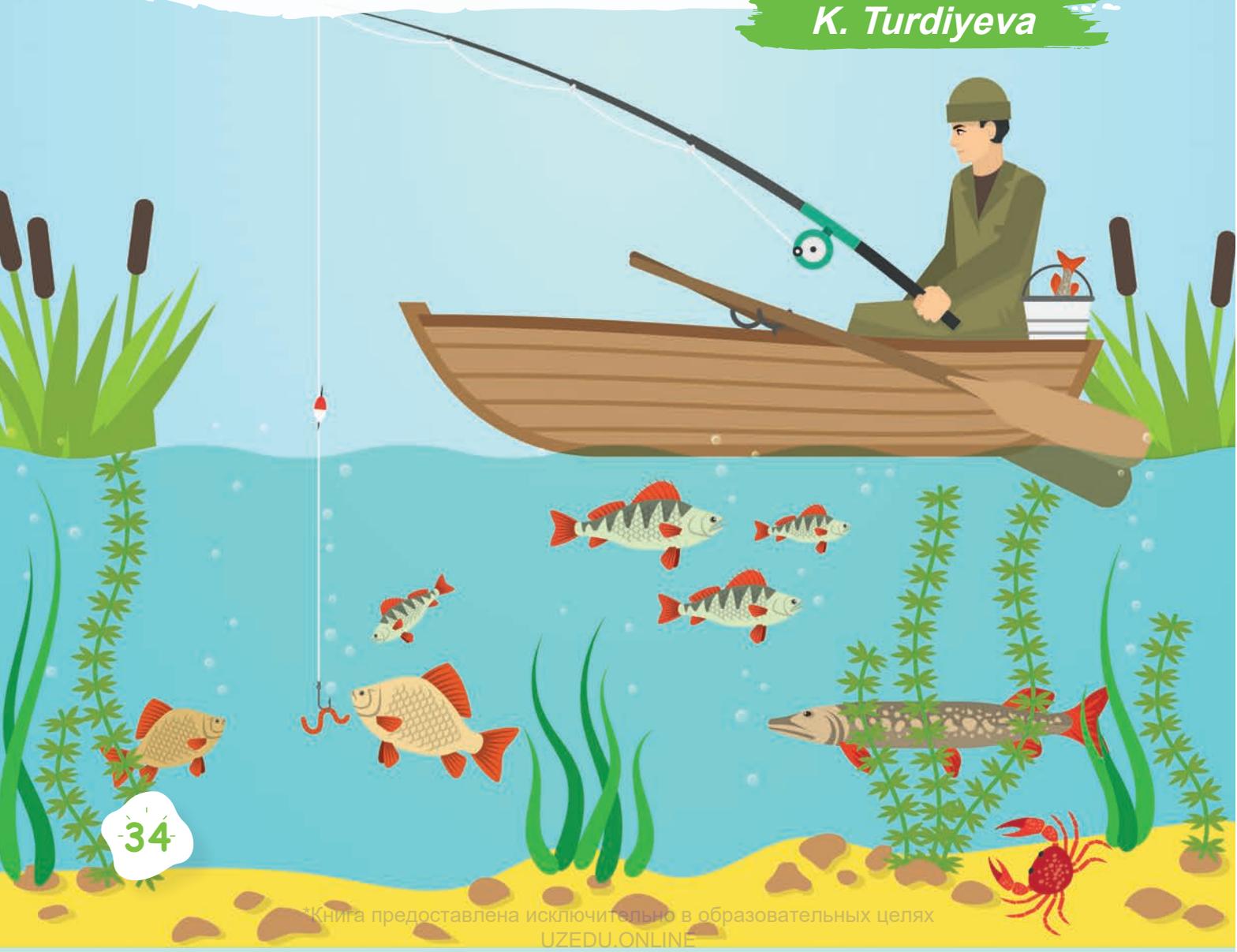
BALÍQSHÍLÍQ KÁSIBI

Balıqshı balıq ónimlerin jetkerip beredi. Balıq insan salamatlıǵı ushın zárúr bolǵan ónim bolıp esaplanadı.

*Balıqshı púrsat kúter,
Balıqshı balıq tutar.
Balıq tutıw waqtı bar,
Buǵan beriń itibar.*

*Taslar qarmaq yaki tor
Aw bolıwı ushın zor.
Izler balıq kóp jaydı:
Dárya, kól yaki saydı.*

K. Turdiyeva

15-sabaq

BAQLAW JUMÍSÍ –2. JAÑA JÍL BAYRAMÍNA EKI BETLI QUTLÍQLAW TAYARLAW

Kerekli qurallar:

qayshi, jelim, sizg'ish, cirkul.

Applikaciya usılında ayaz baba formasın óz betińizshe jasań.

Qıs máwsimi

Qıs máwsiminde suwıq hawada qalıń kiyiniw, immunitetti bekkemlew ushın tábiyiy miywelerden kóbirek jew usınıs etiledi.

”
*Aptekashi – farmacevt,
 Qolında bolsa recept,
 Beredi dárilerdi,
 Hám vitaminlerdi.
 Kerek bolsa másláhát,
 Deydi: “Keliń, márhamat!”*
 “

K. Turdiyeva

Dárigerlik kásibi haqqında

Dáriger awırǵan adam ushın kerelikli dárilardi tayarlaydı, jańa dárilerdi jaratadı, olardıń qanshelli paydası bar ekenin úyrene-di. Dárigerlik kásibi júdá juwapkershilikli kásip bolıp, tereń bilimge iye bolıwdı talap etedi.

Dárilerdiń atamaların tabırń

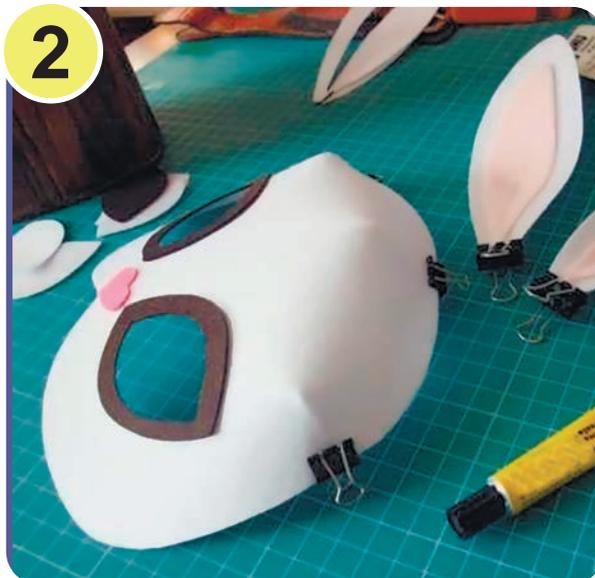
s	v	r	a	d	sh	z
a	n	a	l	g	i	n
f	a	r	d	f	g	j
a	s	p	i	r	i	n
z	x	a	s	d	w	r
c	v	d	h	z	e	e
b	a	z	s	d	r	v

16-sabaq

BAYRAM USHIN NIQAP TAYARLAW

Kerekli qurallar:

qaʻgaz, karton, jelim, qayshi, sirkul.

” Alip fotoapparat,
Etip shaqqan háreket,
Súwretshi súwret alar,
Ol estelikke qalar.
Deydi: “Qáne diqqat et,
Shirayli shıqsın súwret!”

“

K. Turdiyeva

Jasiringan kásip atların tabiń

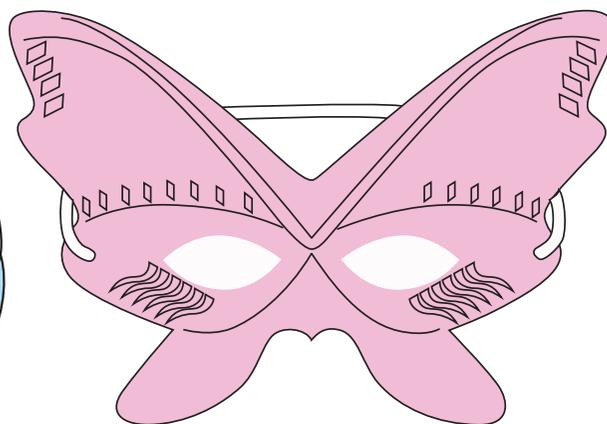
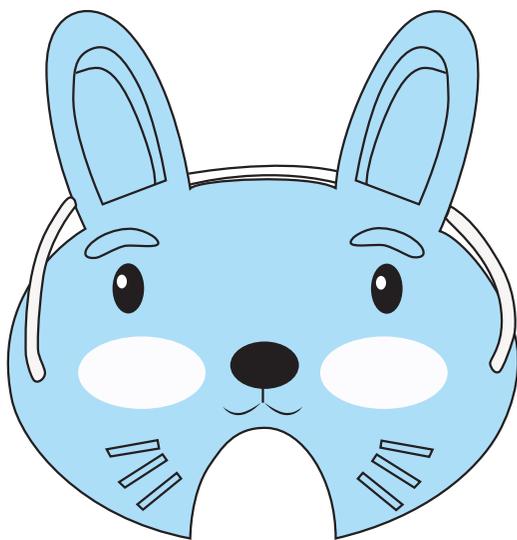
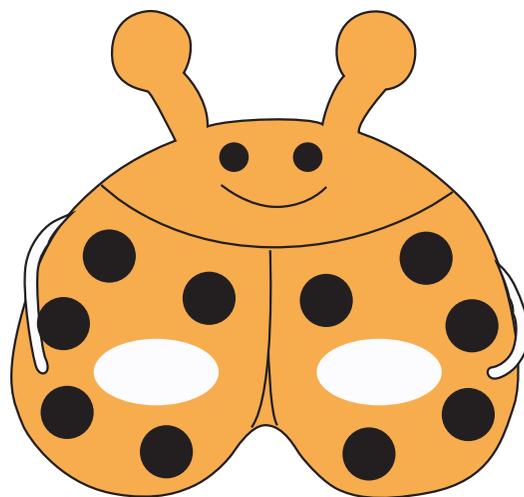
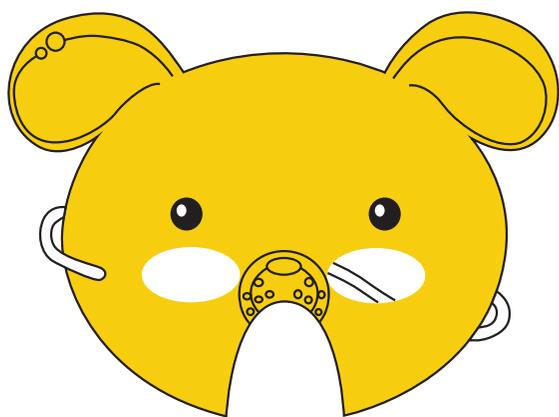

a	r	t	o	l	m	s	l	j
f	s	ú	w	r	e	t	sh	i
x	u	d	o	j	n	i	k	y
a	s	q	x	b	j	i	g	k

Nıqap túrleri

Niqaptiń súwretin sizip bolıp, onı qıyıp shıǵıń.

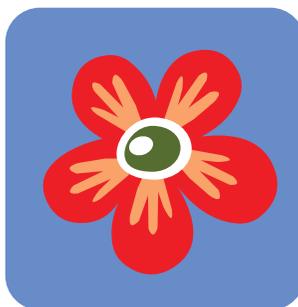
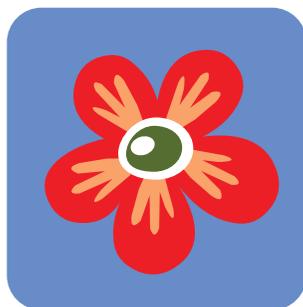
Soraw

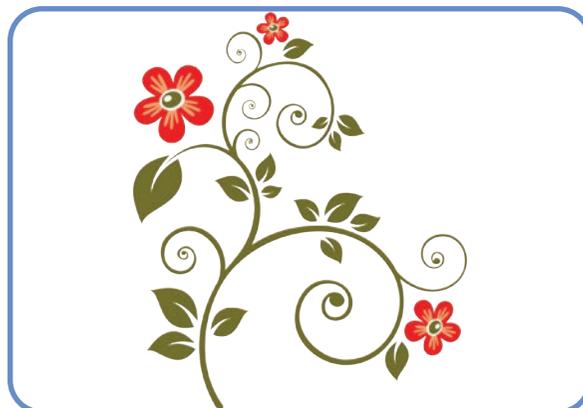
Niqaplar qaysı haywanlarǵa sáykes keledi?

17–18-
sabaqlar

ÓNERMENT USTA. IDEYA HÁM OYLAP TABÍW, JARATÍW

Ónermentler jumısı kórinisinde kompoziciya dúziń.

Gúller formasınan túrli bezew jumısların oylap tabırń.

Óz betńızshe orınlap kóriń.

1

3

2

ÓNERMENT USTALARDÍŃ JUMÍSLARÍNAN ÚLGILER

Áziz oqıwshılar! Keleshekte siz de óz isińizdiń ustası bolıń.

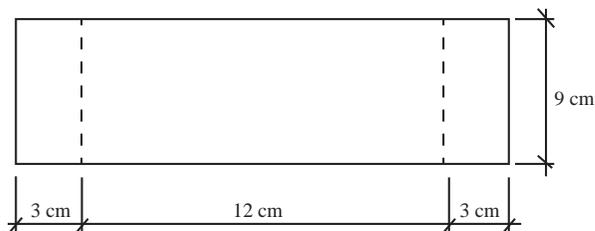
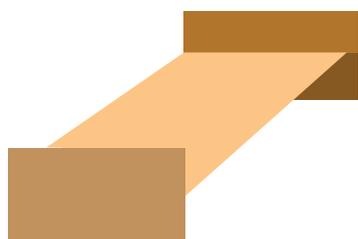
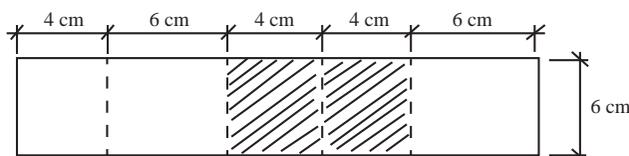
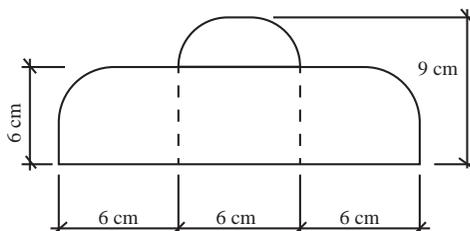
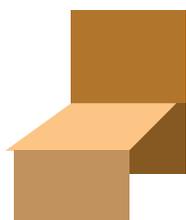
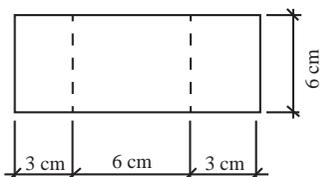
19-sabaq

“ÚY BUYÍMLARÍ” FORMASÍN JASAW HÁM KOMPOZICIYA DÚZIY

Kerekli qurallar:

qaǵaz, karton, sizǵish hám qálem.

Ólshemlerdi durıs alıń

Jumis basqishlarin izbe-izlikte duris orinlañ.

2

1

3

Jasiringan ásbap atlarin tabiñ.

l	a	r	g	l
p	l	sh	q	j

*Ağash ustası qağadı pol,
Esik soğar, stol hám stul.
Soñınan jayıp taxta,
Soqtı demde astaxta.*

K. Turdiyeva

Ağash ustası

Ağash ustası — ağashlarğa islew beriwshi óner iyesi.

Jasırınğan kásip atların tabırń.

a	r	t	o	j	m	s	l	j	h
x	ó	n	e	r	m	e	n	t	u
a	s	t	r	e	sh	s	f	j	s
f	s	ú	w	r	e	n	t	e	t
x	v	n	b	k	g	u	p	r	a
a	s	q	x	b	j	i	ğ	k	w

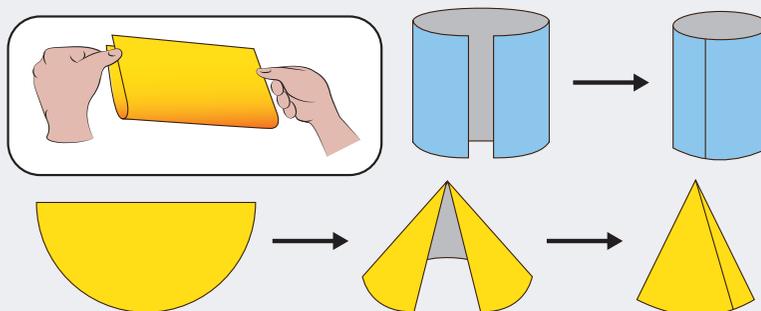
20-sabaq

TEKNOLOGIYALÍQ PROCESS HÁM ONÍŇ BASQÍSHLARÍ

Qaǵazlarǵa islew beriw basqışları

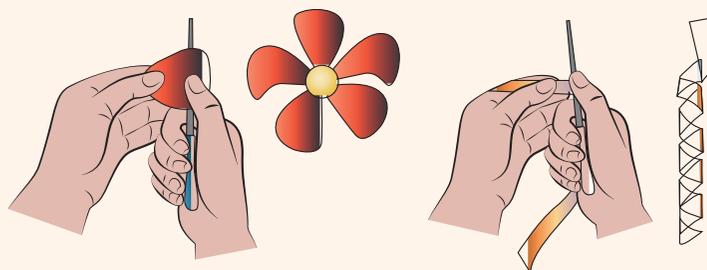
1

Búklew

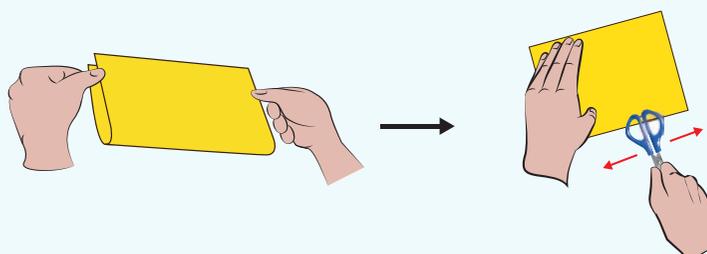
2

Qayırw

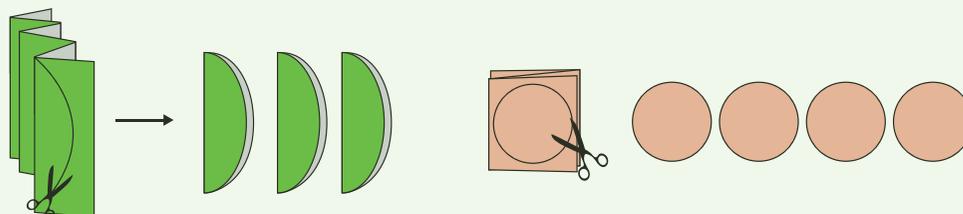
3

Taqlaw

4

Qıyıw

BAR
III

A

Búklew

Bóleklerge bóliw

B

Búklew

Bóleklerge bóliw

D

Búklew

Bóleklerge bóliw

E

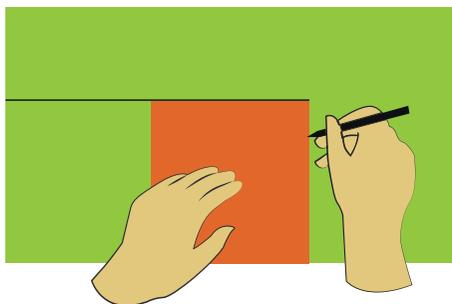
Bóleklerge bóliw

F

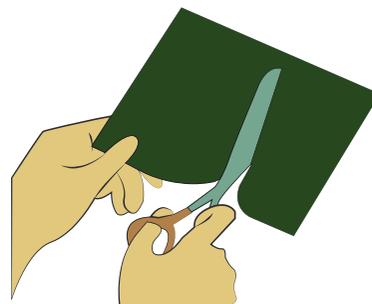
Dóńgelek qiyiw

G

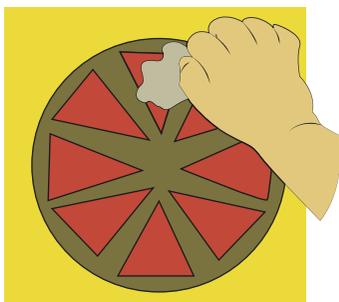
Jumis ásbapları

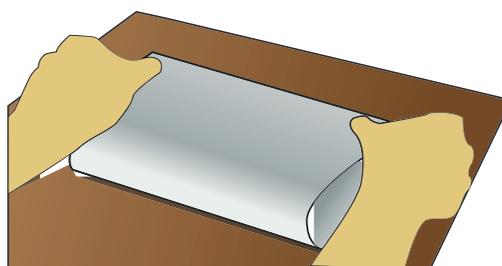
Úlgi tiykarında belgilew

Qayshı menen qıyırw

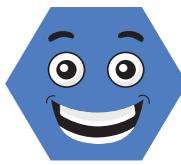
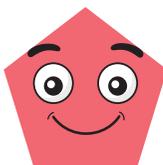
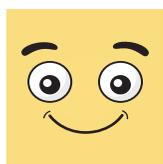
Jelimlew

Qayırw hám búklew

Formalardıń ayırmashılıgın aytıń.

21-sabaq

ÓLSHEW HÁM REJELESTIRIW

Túrli ólshew ásbap-úskeneleri menen tanisiń.

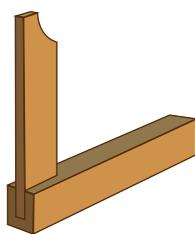
Sızgısh, qálem

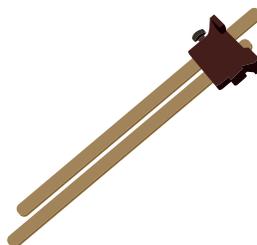
Cirkul

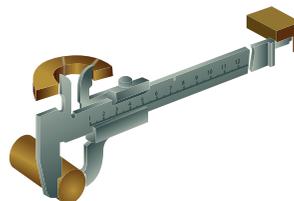
Rolikli metr

Múyeshti
ólshew ásbabı

Aralıqtı ólshew
ásbabı

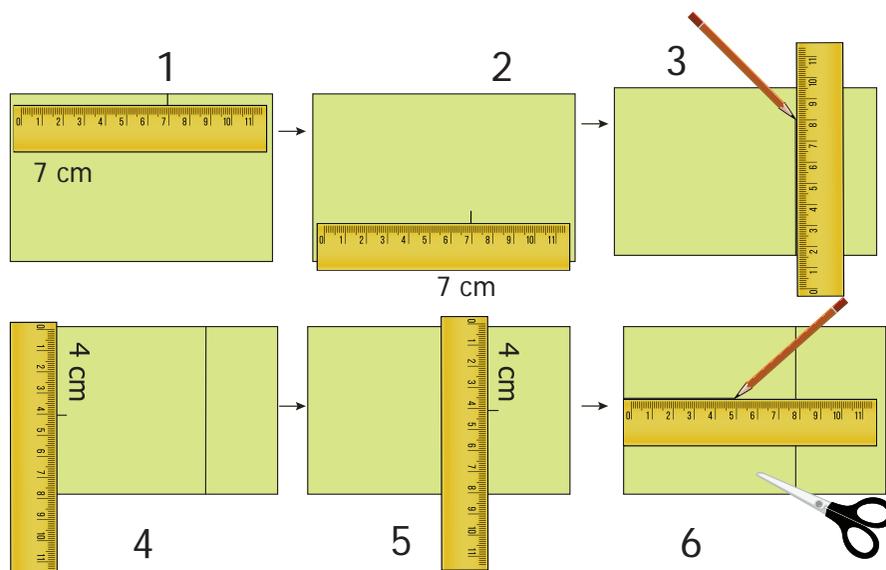
Shtangencirkul

Eslep qalıń

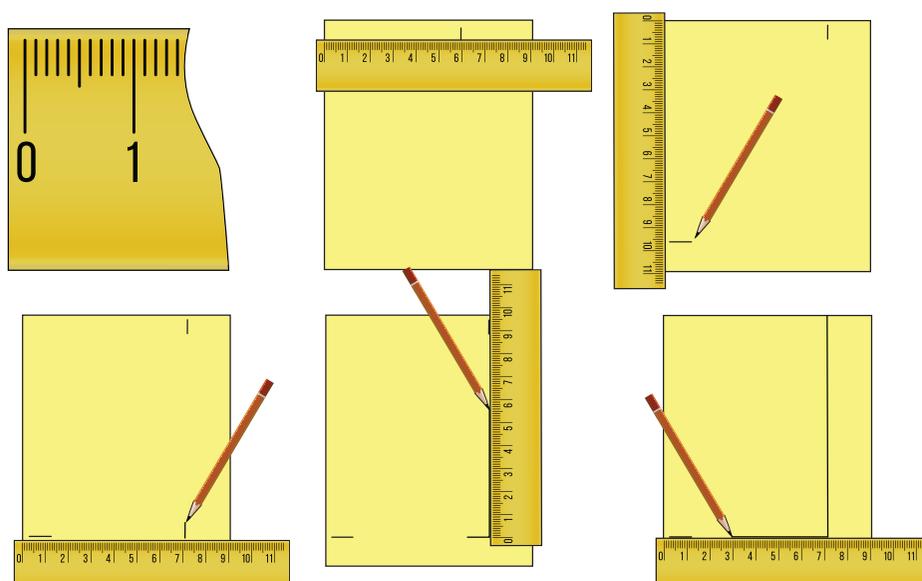

Buyım táreplerin ólshemlerin ólshew sızgıshıta nol (0) sanınan baslanadı.

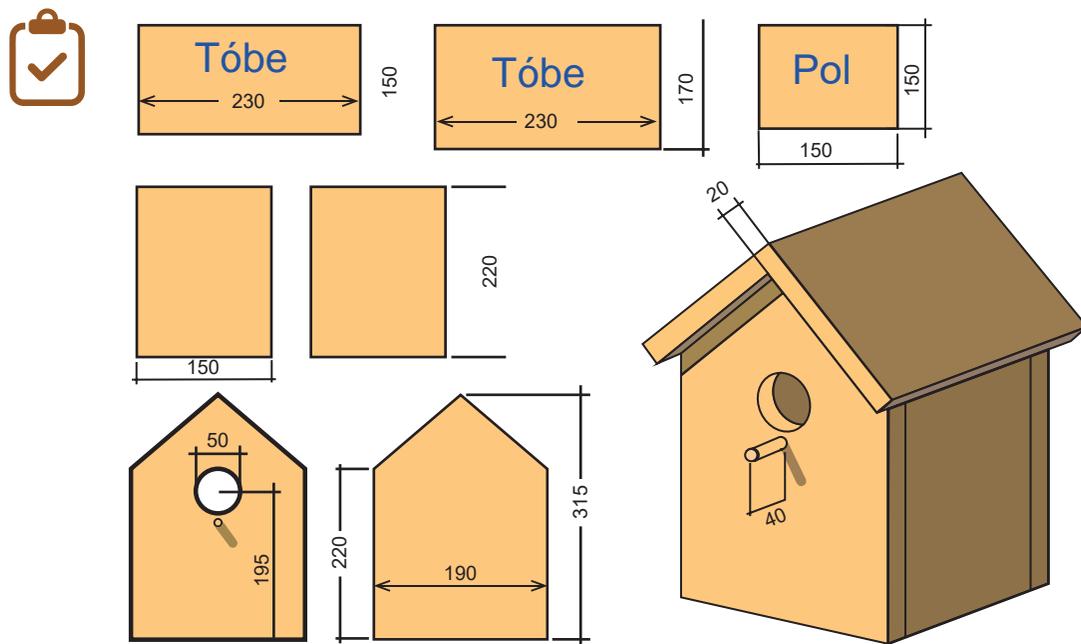
Sizgish jardeminde o'lshew tartibi. Siz de o'lshep koriń.

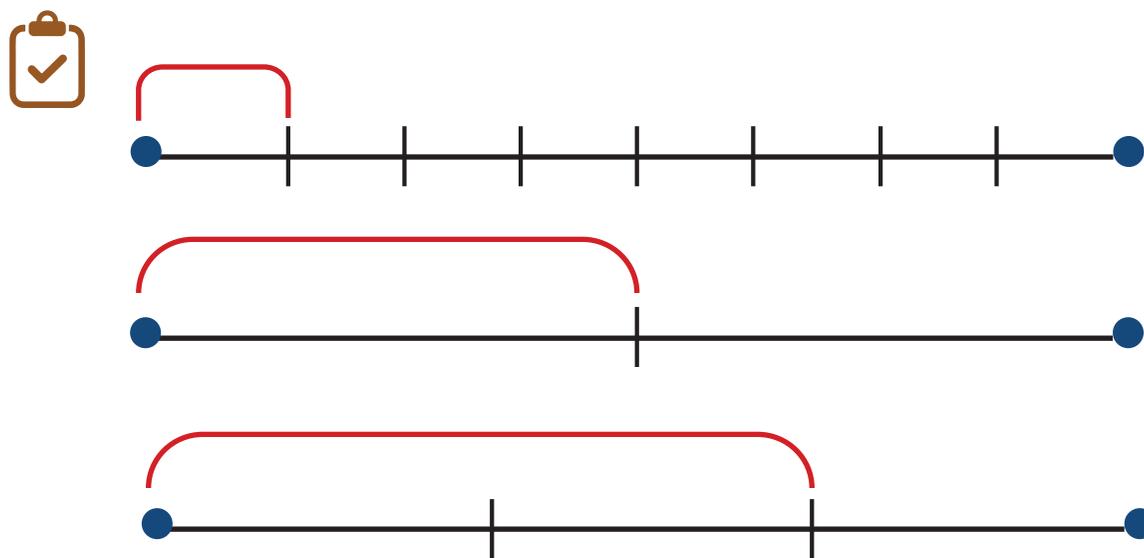
Geometriyalıq formalardıń táreplerin o'lsheń hám olardı jasań.

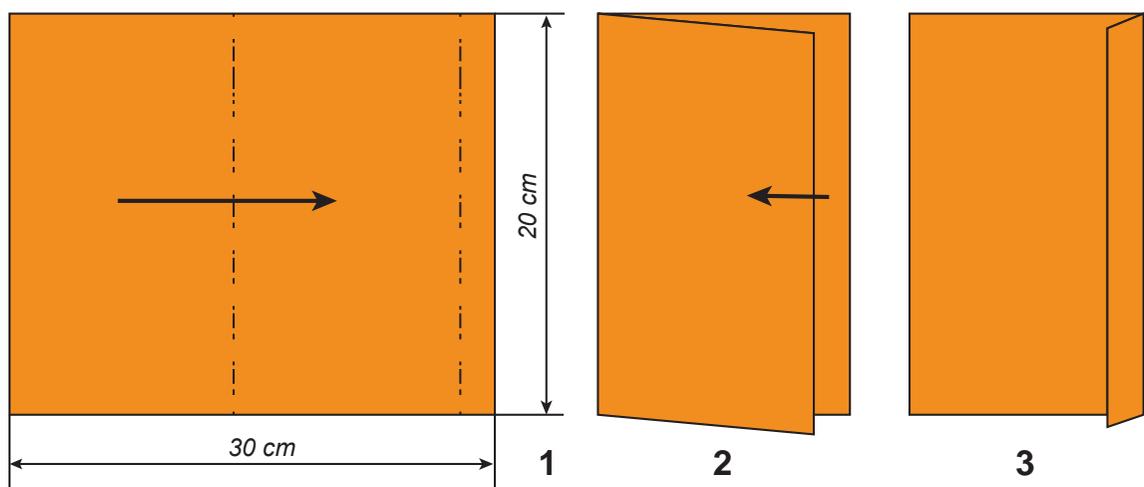

Ólshemler tiykarında úy soǵıp kóriń.

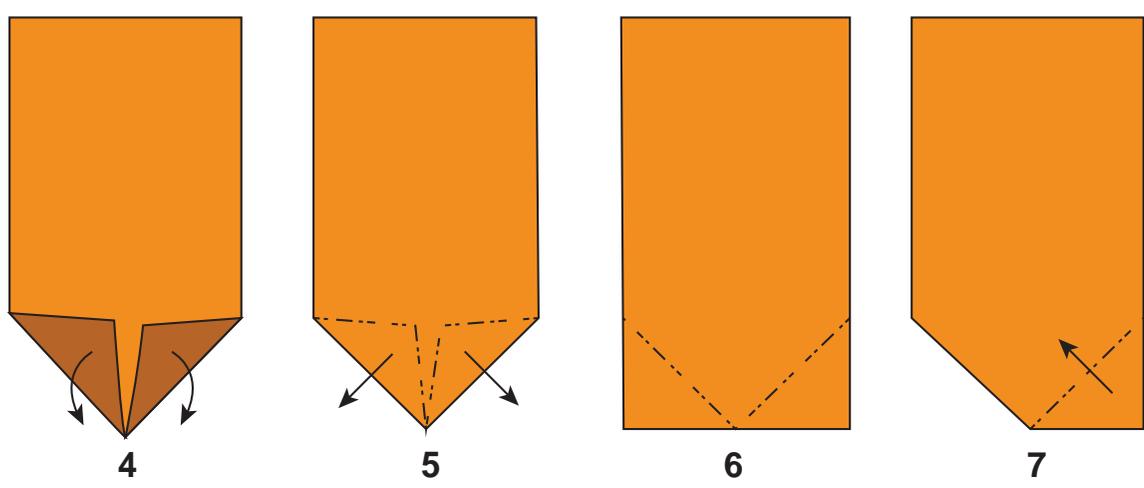

Bólekler arasındaǵı aralıqtı ólsheń.

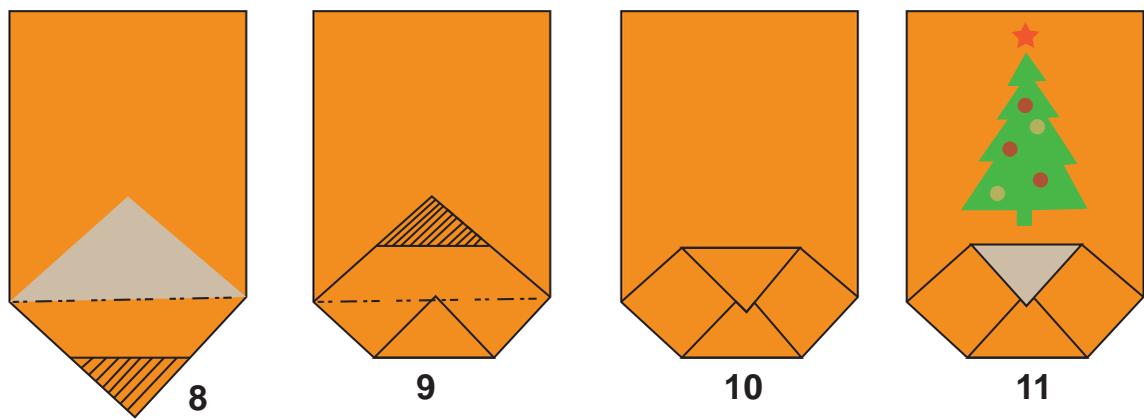

Ólshewde qátelespeń.

Qaǵaz múyeshlerin tegislep búkleń.

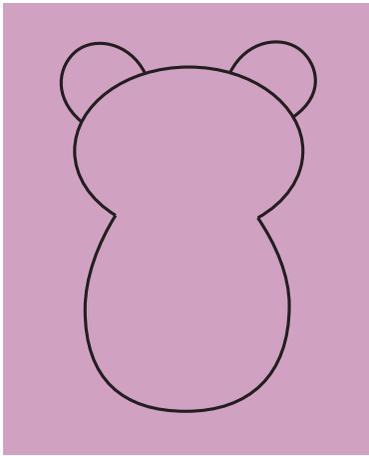
22-sabaq

HÁREKETLENIWSHI KÓLEMLI OYÍNSHÍQLAR JASAW

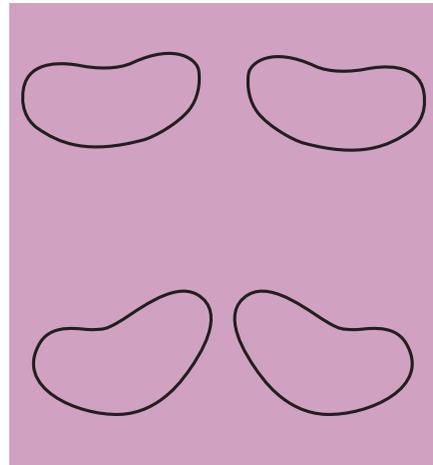

Karton qağazga ayıw bóleklerin sızırn hám qıyıp alırn.

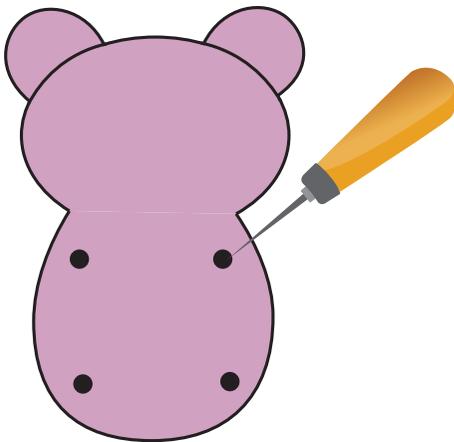
1

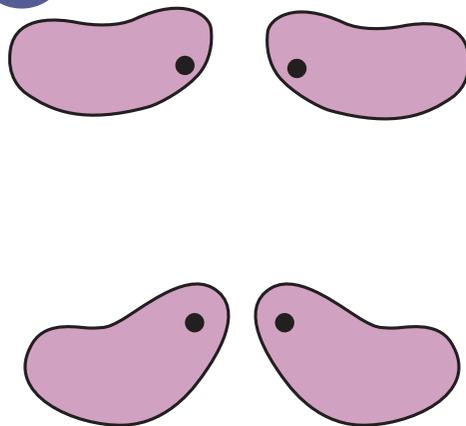
2

3

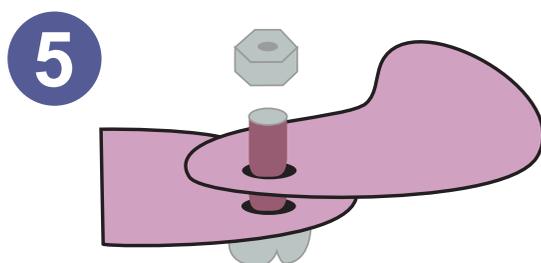
4

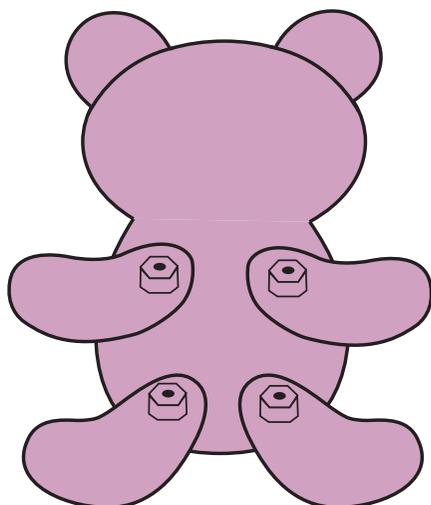
Ayıw bóleklerin biriktiriw ornın muğallimniñ baqlawında tesip alırn.

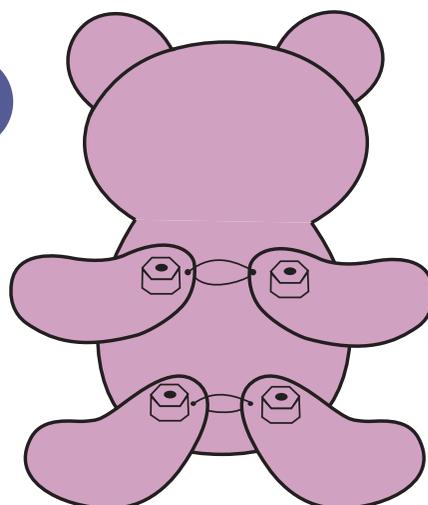
Ayiw bóleklerin temirge biriktiriw usınıs etiledi.

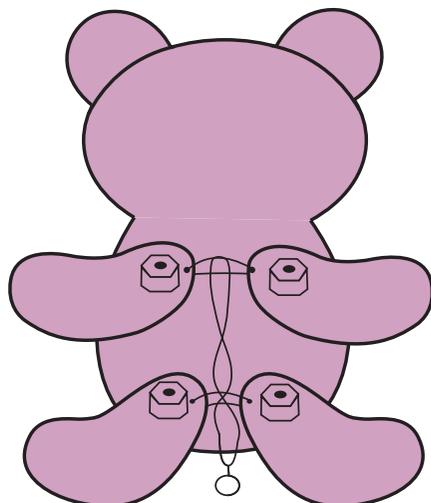
6

7

8

FERMER KIM, BILESIZ BE?

Bilesiz be fermer kim?
 Fermer –bul, is bilermen,
 Olardiń fermasında,
 Qoyan, jısqı, qara mal
 Jániwardiń bári bar.

*Fermer toplar azıq qısqa,
 Ot-jem kelmeydi bosqa,
 Barlıǵı da saz bolar,
 Buzılmasa qaǵıyda.*

K. Turdiyeva

Basqatırma

Háriplerdi durıs jaylastırıń hám kásiptiń
 atın tabıń.

R	M	E	R	E	F

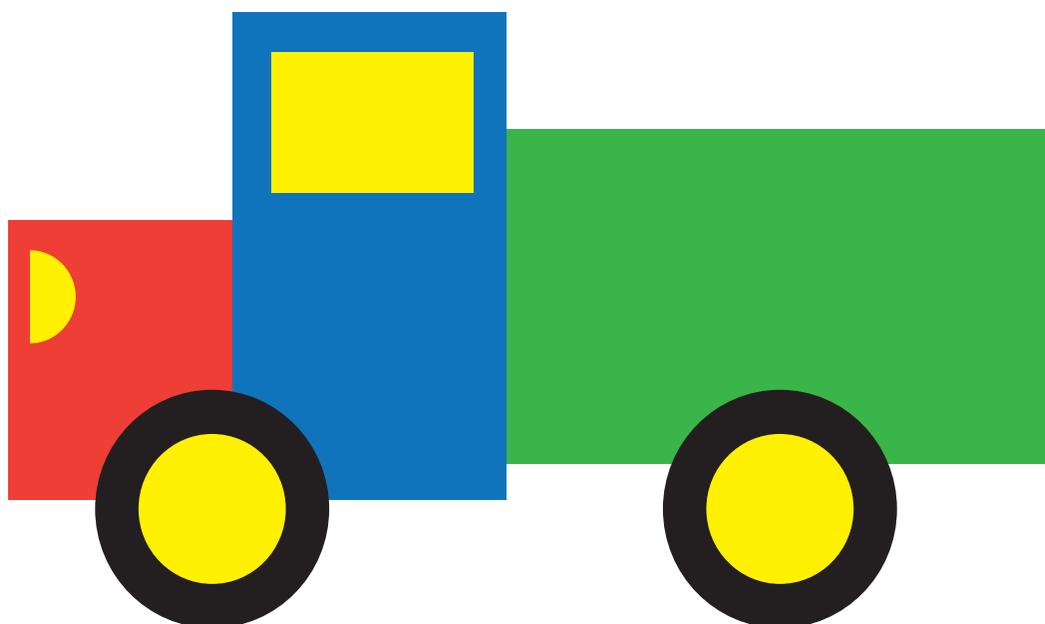
23–24-
sabaqlar

HÁREKETLENIWSHI JÚK MASHINASÍN JASAW

Geometriyalıq figuralardan tóمندegi mashina
modellarin jasań.

Júk avtomobili

Jeńil avtomobil

Elektr menen qaysı kásip iyeleri isleydi?
(Elektrshi.)

Tok

Bolmay qalsa eger tok,
Hámmede waqtı-xoshlıq joq.
Muzlatqısh ta muzlamas,
Radioda qosıq jańlamas.
Elektrshi kelgen soń dárriw,
Qalmaydı heshbir arziw.
Mashqalalar ońlanar,
Tok simnan uzatılar.

K. Turdiyeva

Keteksheler ishine eki kásip atı jazılğan, tabırń!

c	e	l	e	g	i	l	e	m	ó
a	s	t	r	e	sh	s	f	j	s
f	s	ú	w	r	e	t	sh	i	a
p	e	l	e	k	t	r	sh	i	o
m	u	g	a	l	l	i	m	d	j
g	a	f	t	r	j	l	s	y	m
x	b	j	i	g	k	w	a	d	e

Tabir-shi, bul qaysi kásip iyesi?

Urilsa avtomashina,
Kim kerek bolar dárriw,
Sonday jaǵday bolǵanda,
Baramiz avtoustaqá.

Mashinani kórer ol,
Buzilǵanın dúzer ol,
Temirdi temirge baylap,
Deydi -kete ber aydap.

K. Turdiyeva

Aydawshılıq kásibi

Aydawshi tań azannan kún batqanǵa shekem, zárúr bolsa, túni menen adamlarǵa xızmet etedi. Aydawshılıq kásibi mudamı ziyrek hám sergek bolıwdı talap etedi. Aydawshi mashina, avtobus, tramvay, júk mashinaların basqaradı.

” *Mashinada, poyezdda,
Tramvay, temir jolda
Ziyrek, sheber aydawshi
Tasır júk hám jolawshi.*

“

IV BAP. TÁBIYIY HÁM TÚRLI MATERIALLAR MENEN ISLEW

25-sabaq

Qağazdan velosiped maketin jasaw

29–30-sabaqlar

CD disklerden túrli buyımlar jasaw

26-sabaq

Baqlaw jumısı–3. “Jol kesispeı” atamasındağı kompoziciyanı applikaciya usılında islew

31–32-sabaqlar

Polimer materiallardan suvenir jasaw

27–28-sabaqlar

Háreketleniwshi hawa transportın (samolyot, vertolyot) jasaw

33-sabaq

Baqlaw jumısı–4. Qumay qusınıń formasın jasaw

34-sabaq

Applikaciya usılında kólemli gúldáste tayarlaw

25-sabaq

QAĞAZDAN VELOSIPED MAKETIN JASAW

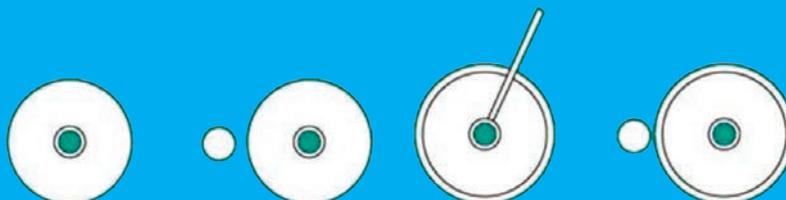
Kerekli qurallar:

qağaz, karton, jelim, qálem, sirkul.

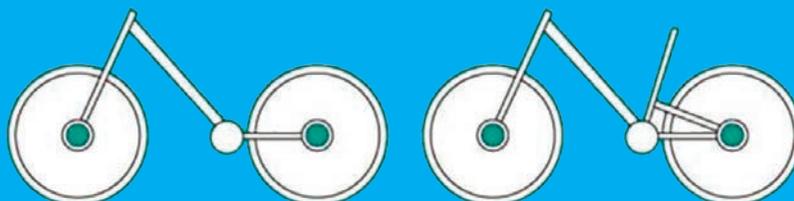
Qağaz hám kartonnan velosiped maketin basqishpa-basqish jasañ.

1

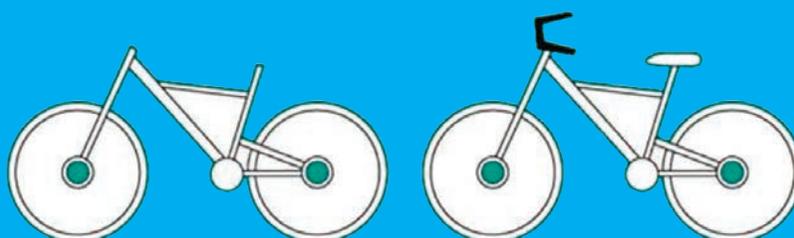
2

3

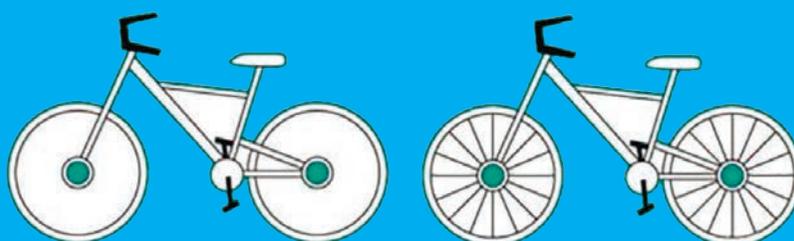
4

5

6

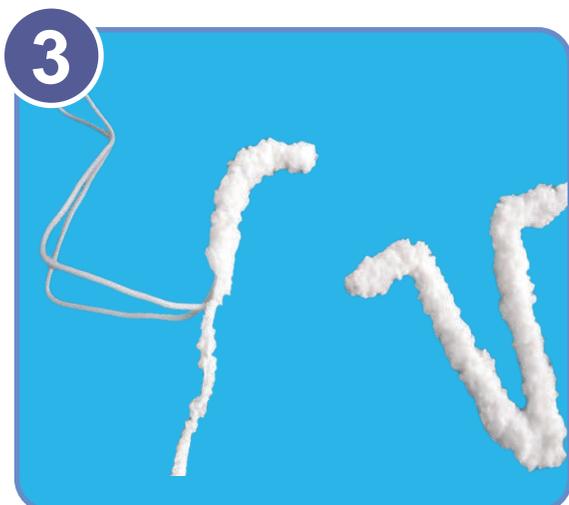
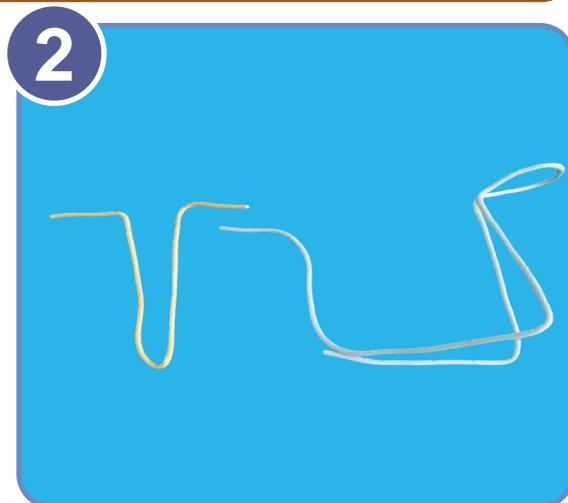
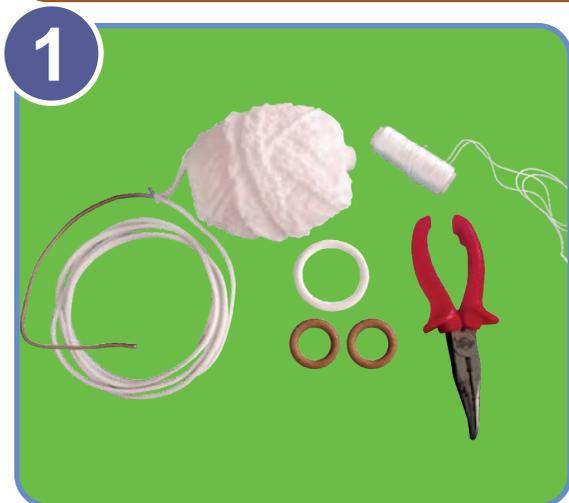
7

8

Túrli materiallardan velosiped jasań.

BAQLAW JUMÍSÍ-3. „JOL KESISPESI“
ATAMASÍNDAGÍ KOMPOZICIYANÍ
APPLIKACIYA USÍLÍNDÁ ISLEW

26-sabaq

Svetofor
belgilerine qarań!

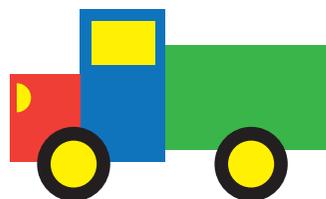
Jol belgilerine
ámel etiń!

Piyadalardıń ótiw
jolinan háreketleniń!

Sherek dawamında úyrenilgen mashina túrлерinen jol kesispesi kompoziciyasın jasań.

Qizil jansa

Háreketleniw qadağan etiledi.

Sari jansa

Eskertedi.

Jasil jansa

Háreketleniwge boladı.

Qosiq qatarlarda qaysi belgiler táriyiplengenligin tabiń.

**1. Gerbishlerden terilgen ol,
Qizil dóńgelek ishinde áynek,
Ne ekenin taba alarsañ,
Asiqpastań oylap biraz kór.**

**2. Úshmúyeshte baratırman.
Transporttı eskertip ótip:
Házir ót ya toqtap tur,
Piyadani asırań dep.**

**3. “Este tutiń meni mudam!”—
Der bul belgi misli adam:
“Kórsetemen hárdayım
Piyada ótiw jayın.”**

Narimon Baqozoda

27–28-
sabaqlar

HÁREKETLENIWSHI HAWA TRANSPORTÍN (SAMOLYOT, VERTOLYOT) JASAW

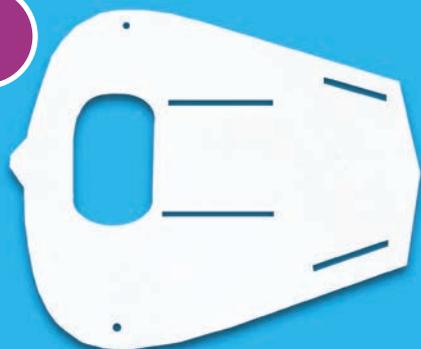
Kerekli qurallar:

reñli karton, qağaz, qayshı, qálem, jelim, sirkul, jumsaq sim.

Transport bólimlerin ólsheñ hám qıyıp alıñ.

1

2

Bólimlerdi jıynap shıǵıñ.

3

4

Shirpi qutisidan samolyot jasaw

Kerekli qurallar:

reñli karton, bos shirpi qutisi, qayshi, qálem, jelim.

Kórsetilgen izbe-izlikte orinlañ.

1

2

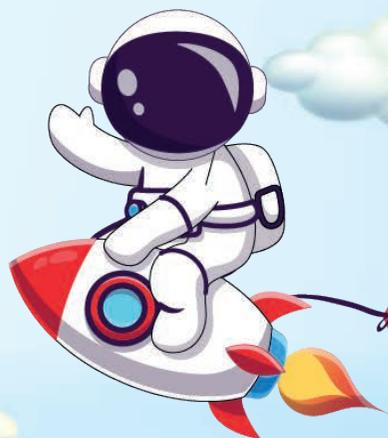

3

Samolyot modelin óz betiñizshe jasañ.

*Ozǵanday kometadan,
Aspanda raketaday,
Aydı aylanıp júr ushıp,
Erjúrek kosmonavt.
Júdá kúshli jáne márt,
Hám bilimli kosmonavt.*

K. Turdiyeva

*Samolyotım–kepterim,
Aspan–ashıq dápterim.
Qanat jayıp ushaman,
Mudamı párwazdaman.*

**Qosıq qatarlarında keltirilgen kásip
iyeleri atların tabıń.**

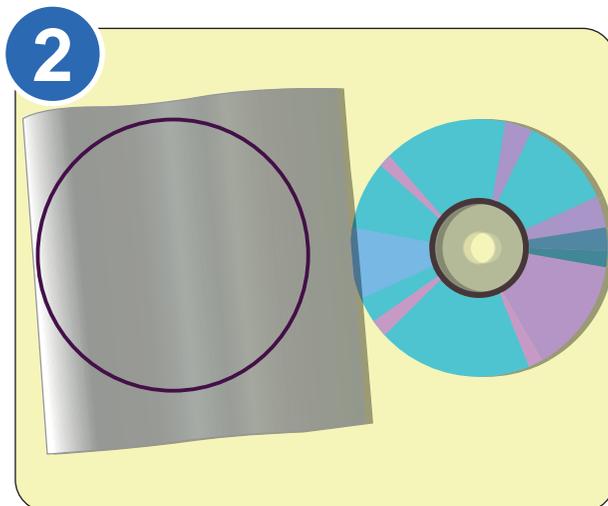
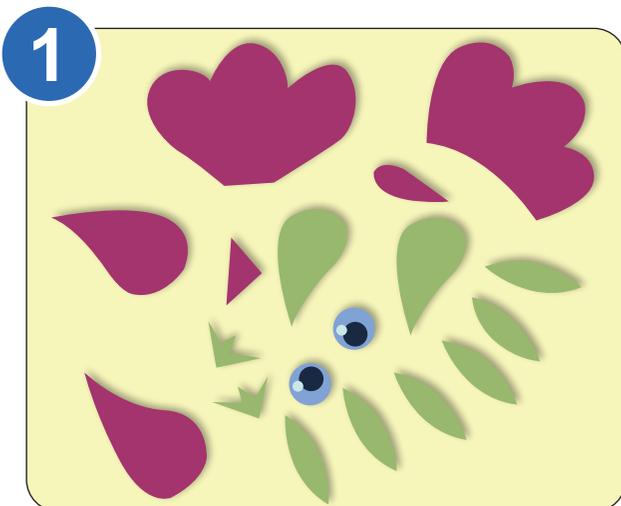
u	sh	l	w	sh	l	a	r	n
f	a	s	l	j	e	s	x	j
a	e	k	t	r	i	k	o	t
p	e	l	e	k	t	r	i	k
e	l	e	k	t	r	sh	i	a
k	o	s	m	o	n	a	v	t

**29–30-
sabaqlar**

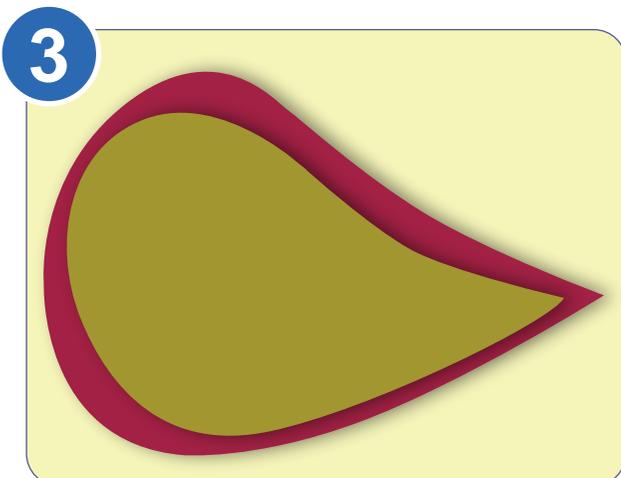
CD DISKLERDEN TÚRLI BUYÍMLAR JASAW

Kerekli qurallar:

qaǵaz, karton, qálem, sizǵısh, sirkul, CD disk, sádepler.

Qoraz bólekleriniń ólshemlerin durıs tańlań.

Bólimlerge sáykes keletuđın reńlerdi tańlań.

5

6

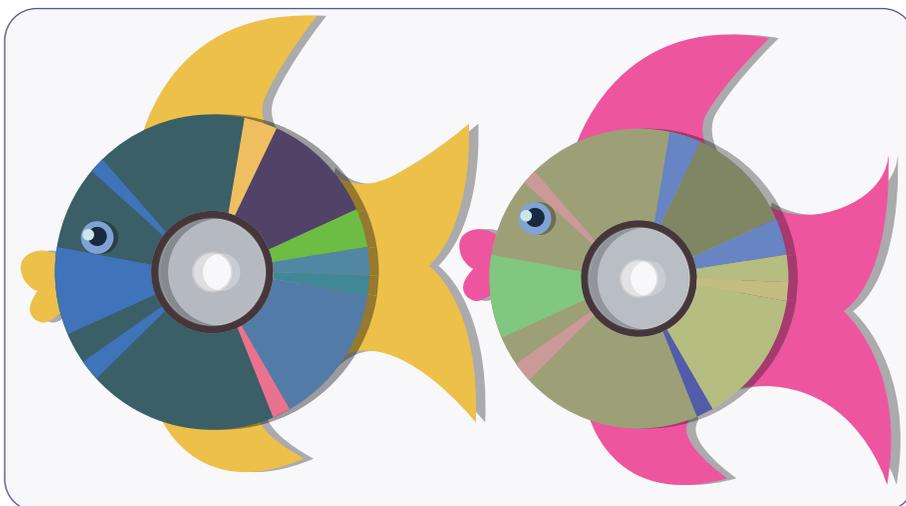
7

8

Disklerden túrli haywanlar formasın óz betińizshe jasań.

31—32-
sabaqlar

POLIMER MATERIALLARDAN SUVENIR JASAW

Kerekli qurallar:

polimer stakan, polimer qasiq, polimer naysha hám qaǵaz bólekleri.

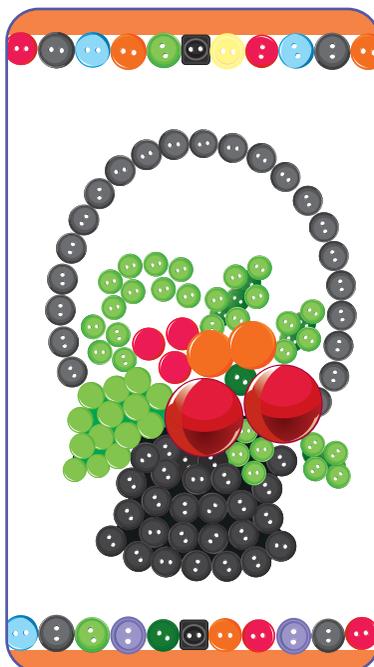
Orinlanıw tártibi:

1. Eki túrdegi reńli polimer qasiqlardı skotch járdeminde gúl formasına keltiriń.
2. Polimer stakanlar astına karton jaylastırıń. Oǵan gúl formasın jelimleń.
3. Stakan ishın qaǵaz bólekleri menen toltırıń.

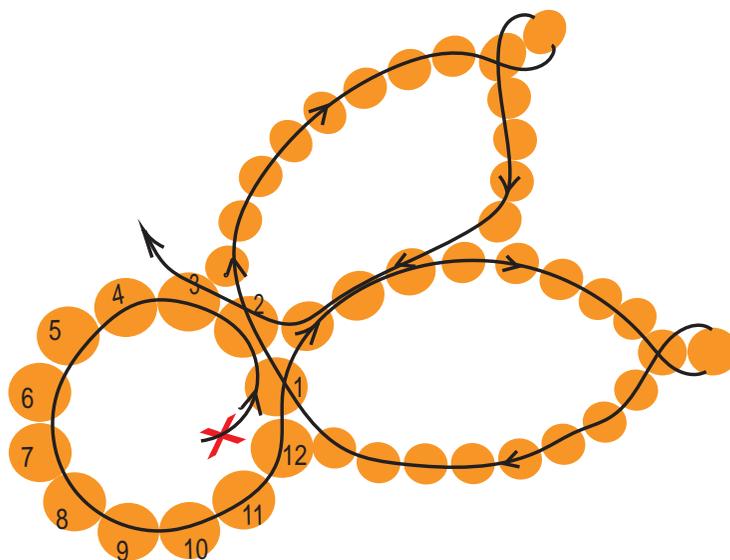

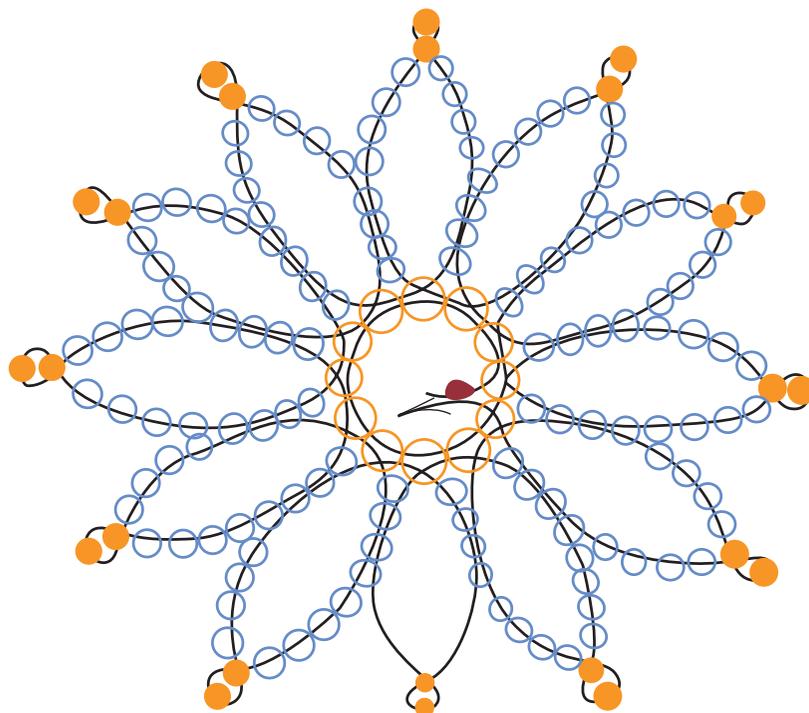
Reñine sáykes keletuğın mayda monshaqlardı qoyıñ.

Dóńgeleklerge 12 dana sarı reñli mayda monshaqlardı terip shıǵıñ.

Dóńgeleklerge 16 danadan mayda monshaq teriń.

Tigiwshilik kásibi

Tigiwshi—siz benen bizge sulıw, shıraylı kiyimler tigiw beretuǵın óner iyesi. Sheber tigiwshi adamlar alǵısına miyasar boladı. Olardıń miynetini arqalı biz mudamı kórkem hám zamanagóy kiyimlerde kiyip júremiz. Tigiwshilar miynetini qádirlawimiz lazım!

”
Tigiw beredi forma,
Jarasar maǵan júdá.
Xalat, kofta hám yubka,
Sarafanıń da zor-dá.
“

K. Turdiyeva

33-sabaq

BAQLAW JUMÍSI–4. QUMAY QUSÍ FORMASÍN JASAW

Kerekli qurallar:

reñli qağaz, sádep, jelim hám qayshi.

1

2

3

4

5

6

 Aqqus kompoziciyasın óz betińizshe jasań.

Jasırınǵan quslar atların tabırń.

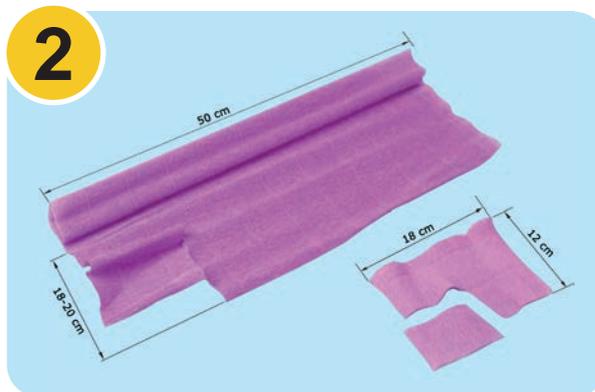
a	s	l	j	e	s	x	j	z	r
q	q	a	r	l	l	ǵ	a	sh	a
q	r	a	r	g	r	b	v	a	r
u	s	w	sh	ó	d	a	s	b	a

34-sabaq

APPLIKACIYA USÍLÍNDÁ KÓLEMLI GÚLDÁSTE TAYARLAW

Kerekli qurallar:

qaǵaz, karton, jelim, qayshı, jumsaq sım, skotch.

7

8

9

10

 Тўрли гуллар формасин 6з бети6изсше оринла6.

ÓTILGEN TEMALAR BOYÍNSHA TAPSIRMALAR

1-tapsırma.

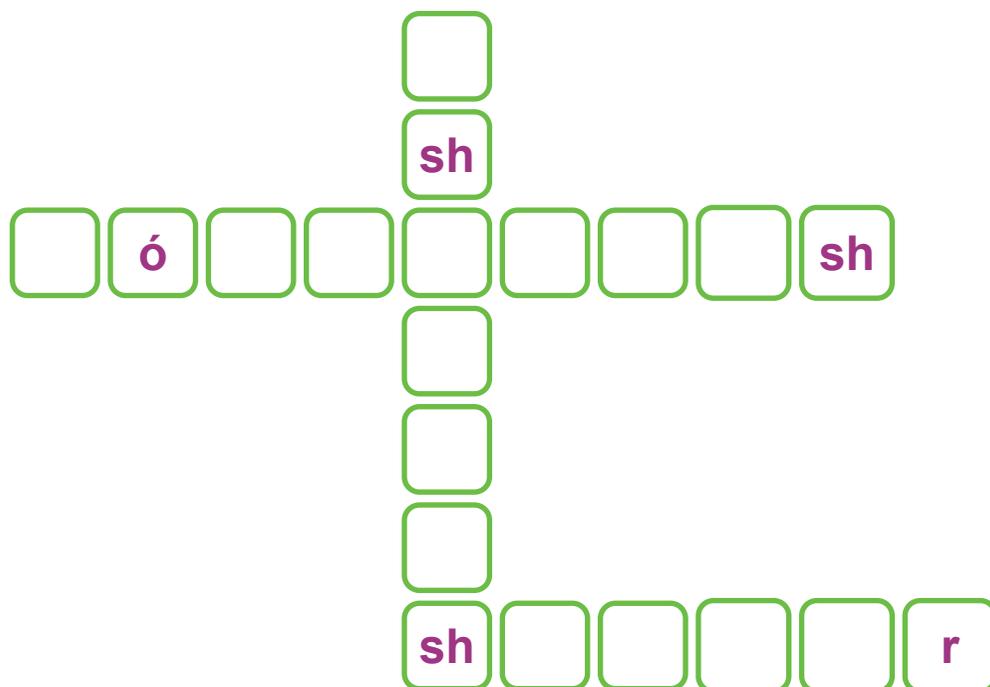
Texnologiya sabaqlarında jumsalatuğın ásbaplardıń atların tabırń.

a	q	á	l	e	m	s	l	z	j
c	s	d	q	a	d	f	e	g	e
i	d	v	a	s	n	m	a	l	l
r	w	e	g	e	k	t	o	sh	i
k	l	b	a	z	d	v	n	j	m
u	v	s	z	i	y	n	e	b	l
q	a	y	sh	l	j	i	p	s	d
v	k	a	r	t	o	n	m	p	z
s	q	a	f	s	l	z	a	sh	a
e	r	a	r	g	r	b	v	a	r
c	d	w	sh	ó	d	a	s	b	a

2-tapsırma.

Gorizontal hám vertikal ketekshelerdegi geometriyalıq formalar atların tabırń.

3-tapsirma.

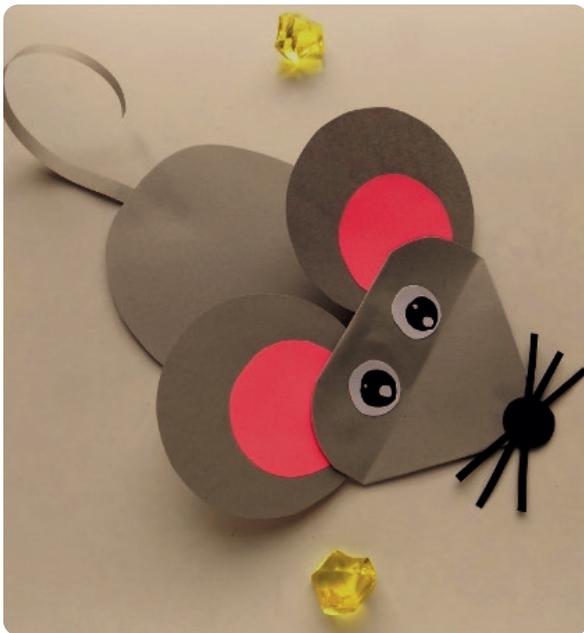
Kásipler atamaların tabırń.

j	m	a	x	m	a	s	r	d	c
x	s	ú	w	r	e	t	sh	i	k
ó	n	e	r	m	e	n	t	g	j
a	d	t	i	g	i	w	sh	i	x
u	s	t	a	z	h	g	f	p	o
k	o	s	v	b	n	m	r	t	y
a	t	r	m	a	n	a	v	t	u

4-tapsirma.

Óz betińizshe orınlań.

ISBN 978-9943-7519-2-7

UOK 37.016:331(075.3)

KBK 74.263ya72

T 74

O'quv nashri

Xamrakul Sanakulov, Dilfuza Abdiyeva

TEXNOLOGIYA

Ta'lim qoraqolpoq tilida olib boriladigan
maktablarning 2-sinfi uchun darslik

Dizayner Qobul Raufov

Rassomlar Kamoliddin Nurmanov, Gulmira Utekulova

Texnik muharrir Shoxrux Turaxanov

Operator Oloviddin Sobir o'g'li

Awdarmashi Zulfiya Ismaylova

Korrektor Je'nis Ismetullaev

Redaktor Farxad Kalxnazarov

Basivga _____ 2021-jilda ruxsat etildi

Ólshemi 60x84 1/8. Arial garniturası. Kegli 14.

Ofset bosma. Shartli baspa tabađı 9,3.

Baspaxana-esap tabađı 12,24.

Nusqası 14 580 dana. Buyırtpa № _____.

“Kolorpak” JSHJ baspaxanasında basıp shığarıldı.
Tashkent qalası, Yunusobad rayonu, “Yangishahar” kóshesi, 1-A úy.

COLORPACK

Ijarağa berilgen sabaqlıq jaǵdayın kórsetiwshi keste

№	Oqıwshınıń ismi, familiyasi	Oqıw jılı	Sabaqlıqtıń alınǵandaǵı jaǵdayı	Klass basshısınıń qolı	Sabaqlıqtıń tapsırılǵandaǵı jaǵdayı	Klass basshısınıń qolı
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Sabaqlıq ijaraǵa berilip, oqıw jılı juwmaǵında qaytarıp alınǵanda keste klass basshısı tárepinen tómendegi bahalaw ólshemlerine tiykarlanıp toltırıladi.

Jańa	Sabaqlıqtı birinchi márte paydalanıwǵa berilgendegi jaǵdayı.
Jaqsı	Muqabası pútin, sabaqlıqtıń tiykarǵı bóliminen ajıralmaǵan. Barlıq betleri bar, jırtılmaǵan, betlerine jazılmaǵan hám sızılmaǵan.
Qanaatlandırarlı	Muqova ezilgen, bir qansha sızılıp, shetleri jelingen, sabaqlıqtıń tiykarǵı bólimi ajratılǵan jaǵdayı bar, paydalanıwshı tárepinen qanaatlandırarlı dárejede ońlanǵan. Jırtılǵan betleri qayta jelimlenip, ayırım betlerine sızılǵan.
Qanaatlandırarsız	Muqabaǵa sızılǵan, jırtılǵan, tiykarǵı bóliminen ajıralǵan yaki pútinley joq, qanaatlandırarsız dárejede ońlanǵan. Betleri jırtılǵan, ayırım betler jetispeydi, sızıp, boyap taslanǵan. Sabaqlıqtı tiklewge bolmaydı.